

Valtuusto

23.02.2026

Espoon kaupunki

Valtuusto

Kokoustiedot

Aika 23.02.2026 klo 17:30 -
Paikka Valtuustotalo, Espoonkatu 5
Lisätietoja

Käsitteltävät asiat

Asian nro	Liitteen nro	Kokousasian otsikko	Sivu
1		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	3
2		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	4
3		Liikunta- ja hyvinvointilautakunnan varajäsenen eronpyyntö ja täydennysvaali (Pöydälle 19.1.2026)	5
4	1 - 4	Poikkiahallinnollisten kehitysohjelmien hyötytavoitteiden hyväksyminen	8
5	5 - 11	Ennakkotietoa tilinpäätöksestä 2025	12
6	12	Kuntalaisaloite Espoon kaupungin vetäytymisestä Länsirata-hankkeesta	21
7	13 - 16	Espoon vesihuollon kehittämissuunnitelman 2025–2034 hyväksyminen	25
8	17, 18	Kaupungin omavelkaisen takauksen myöntäminen Espoon Asunnot Oy:n otettavalle lainalle peruskorjausta varten kohteessa Soukankuja 10–12	30
9	19, 20	Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimuksen muuttaminen (HSL)	34
10	21, 22	Laurinlahden koulun ja uuden päiväkodin hankesuunnitelman hyväksyminen	39
11		Valtuustokysymys Espoon hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen nykytilasta sekä yhteistyöstä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa (Pöydälle 19.1.2026)	44
12		Valtuustokysymys järjestöjen toimitiloista ja kaupungin tuesta järjestöille	52
13		Valtuustokysymys työllisyyspalveluissa toteutettavasta yhteistyöstä ja toiminnan kehittämisestä	57
14		Valtuustokysymys Nuuksion Laihalammen myrkyttämisestä ja tähän liittyvästä kaupungin tiedottamisesta	63
15		Valtuustokysymys vieraslajien torjunnasta Espoossa	67
16		Valtuustoaloite helppokäyttöisestä mobiilisovelluksesta keikkatöihin	72
17		Valtuustoaloite koirapuistojen muuttamiseksi savuttomiksi	76
18		Valtuustoaloite bussilinjojen luotettavuuden ja nopeuden parantamisesta HSL:n taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi	80

19	Valtuustoaloite Mäkkylän Komendantinmäen linnoitusten historian tuomisesta näkyväksi opastein	84
20	Kokouksessa jätetyt aloitteet ja kysymykset	88

Espoo 12.2.2026

Saara Hyrkkö
puheenjohtaja

Valtuusto

23.02.2026

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Selostus

Valtuusto oli kutsuttu koolle puheenjohtajan allekirjoittamalla 12.2.2026 päivätyllä jäsenille toimitetulla kokouskutsulla.

2

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Kok. ja KD.

Kaupunginhallitus
Valtuusto
Valtuusto

§ 366
§ 3

15.12.2025
19.01.2026
23.02.2026

Asianumero 96/00.00.01/2025

Valtuusto 23.02.2026

3

Liikunta- ja hyvinvointilautakunnan varajäsenen eronpyyntö ja täydennysvaali (Pöydälle 19.1.2026)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaukonen Katariina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto valitsee liikunta- ja hyvinvointilautakuntaan jäsenen Petra Mannehin (SDP) henkilökohtaiseksi varajäseneksi Piia Pulkkinen (SDP) tilalle _____ (SDP).

Käsittely

Päätös

Selostus

Piia Pulkkinen (SDP) on 5.11.2025 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa luottamustoimestaan liikunta- ja hyvinvointilautakunnan varajäsenenä perusteenaan henkilökohtaiset syyt.

Hallintosäännön I osan 4. luvun 2 §:n mukaan mm. liikunta- ja hyvinvointilautakunnassa on kummassakin kolmesta (13) jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettu tai varavaltuutettu.

Kuntalain 74 §:n 1 mom. mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:
1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö

Kaupunginhallitus
Valtuusto
Valtuusto

§ 366
§ 3

15.12.2025
19.01.2026
23.02.2026

2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa

3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Kunnallisten toimielinten valintaa koskee tasa-arvolain 4 a §, jonka mukaan kunnallisissa toimielimissä tulee valtuustoa lukuun ottamatta olla vähintään 40 % naisia ja vähintään 40 % miehiä.

Lautakunnassa tulee siten olla toista sukupuolta edustettuna vähintään kuusi (6). Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä. Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Tasa-arvolaista poikkeamiseen on oltava erityinen syy.

Liikunta- ja hyvinvointilautakunnan varajäsenistä 7 on naisia ja 6 miestä. Valittava varajäsen voi olla mies tai nainen.

Päätöshistoria

Valtuusto 19.01.2026 § 3

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto valitsee liikunta- ja hyvinvointilautakuntaan jäsenen Petra Mannehin (SDP) henkilökohtaiseksi varajäseneksi Piia Pulkisen (SDP) tilalle _____ (SDP).

Käsittely

Puheenjohtaja Marttilan kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko asia jättää yksimielisesti pöydälle. Koska pöydällepanoehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Kaupunginhallitus
Valtuusto
Valtuusto

§ 366
§ 3

15.12.2025
19.01.2026
23.02.2026

Päätös

Valtuusto:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Kaupunginhallitus 15.12.2025 § 366

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto valitsee liikunta- ja hyvinvointilautakuntaan jäsenen Petra Mannehin (SDP) henkilökohtaiseksi varajäseneksi Piia Pulkisen (SDP) tilalle _____ (SDP).

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi**

Valtuusto 23.02.2026

4**Poikkihallinnollisten kehitysohjelmien hyötytavoitteiden hyväksyminen**

Valmistelijat / lisätiedot:
Lyytikäinen Johanna
Hoverfält Päivi
Rönkkönen Sanna
Hakala Anna
Laitala Pasi
Viik-Kajander Maarit
Forsten Annika
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto hyväksyy liitteenä olevat poikkihallinnollisten kehitysohjelmien hyötytavoitteet.

Käsittely**Päätös****Selostus**

Poikkihallinnolliset kehitysohjelmat ovat yksi keskeinen keino Espoo-tarinan toteuttamisessa. Ohjelmat ovat kehittämisen, kokeilemisen ja oppimisen alustoja, joiden avulla haetaan ratkaisuja valtuustokauden keskeisiin haasteisiin ja kehittämiskokonaisuuksiin yhdessä kaupungin toimijoiden, asukkaiden, asiakkaiden, kumppanien ja sidosryhmien kanssa. Valtuusto hyväksyi valtuustokauden 2025–2029 kehitysohjelmien aiheet kokouksessaan 28.4.2025. Valtuusto päätti kehitysohjelmien ohjausryhmien luottamushenkilöjäsenet sekä puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat varajäsenineen 9.6.2025. Kaupunginjohtaja on nimennyt ohjausryhmien viranhaltijajäsenet.

Kehitysohjelmien ohjausryhmät ovat laatineet liitteenä olevat ohjelmakohtaiset hyötytavoitteet valtuuston hyväksyttäväksi. Hyötytavoitteilla kuvataan ohjelmatyöllä tavoiteltavia vaikutuksia ja muutoksia kehitysohjelman kohdealueella.

Ohjelmakohtaiset ohjelmasuunnitelmat viedään kaupunginhallituksen päätettäväksi huhtikuussa 2026. Ohjelmasuunnitelmissa kuvataan tarkemmin kehitysohjelman kokonaisuus ja suunnitelmat ohjelman toteutusta ja hallintaa varten.

Ohjelmia toteutetaan projekteina ja toimenpiteinä yhteistyössä asukkaiden, asiakkaiden ja kumppanien kanssa. Ohjelmissa voidaan kehittää ja kokeilla uusia palveluja, toimintatapoja ja muita ratkaisuja, joiden mahdollisesta käyttöönnotosta päätetään erikseen organisaatiossa hallintosäännön ja toimintaohjeen mukaisesti. Ohjelmien välistä vuoropuhelua ja yhteistyömahdollisuuksien tunnistamista tuetaan mm. ohjausryhmien yhteisillä tilaisuuksilla.

Ohjelmien etenemisestä raportoidaan valtuustolle ensimmäisen kerran 31.12.2026 tilanteesta.

Kestävä ja luonnonläheinen Espoo

Kestävä ja luonnonläheinen Espoo -ohjelma tukee kaupunkiorganisaatiota kumppaneineen saavuttamaan Espoo-tarinan ekologisen kestävyys tavoitteet. Aktiivisella kehittämistyöllä vähennämme kaupungin ja koko Espoo-yhteisön haitallisia vaikutuksia ympäristöön, hillitsemme luonnonvarojen ylikulutusta, tuemme luonnon monimuotoisuutta ja vahvistamme espoolaisten luontosuhdetta. Kumppanuudet ja yhteistyö vauhdittavat kestävämpien ratkaisujen käyttöönottoa. Espoossa koko kaupunki toimii kokeilualustana, jossa mahdollistamme uudet, kestävyysmurrosta edistävät kokeilut, selvitykset ja yritystoiminnan.

Tapahtumien Espoo

Tapahtumien Espoo -ohjelman tavoitteena on kehittää Espoon kaupunkikulttuuria, viihtyisyyttä ja omaleimaisuutta kaupunkikeskuksissa. Ohjelma edistää paikallisten toimijoiden mahdollisuutta osallistua ja vaikuttaa kaupunkikulttuurin kehittämiseen, tehostaa tyhjen ja vajaakäyttöisten tilojen käyttöönottoa ja pilotoi joustavia tilaratkaisuja yhdessä kaupungin ja yksityisten toimijoiden kanssa sekä edistää kestävää liikkumista espoolaisiin tapahtumiin parantaen Espoon vetovoimaa tapahtumakaupunkina.

Yhteisöllinen Espoo

Ohjelma vahvistaa sosiaalista ja kulttuurista kestävyttä edistämällä osallisuutta, ehkäisemällä segregatiota ja lisäämällä turvallisuutta. Ohjelma rakentaa yhdenvertaista, monimuotoista ja yhteisöllistä

kaupunkia, jossa asukkaat kokevat kuuluvansa omaan alueeseensa ja Espooseen. Yhdessä asukkaiden ja kumppanien kanssa vahvistetaan espoolaisten mahdollisuuksia kokea osallisuutta ja vaikuttaa sekä lisätään kohtaamisia ja yhteisöllisyyttä asuinalueilla. Etsimme vaikuttavia keinoja lähikoulujen vetovoiman kasvattamiseksi ja koulusegregaation vähentämiseksi.

Yritysten ja yrittäjyyden Espoo

Ohjelma vahvistaa kaupungin taloudellista kestävyyttä tukemalla yritysten kasvua ja uusien työpaikkojen syntymistä. Ohjelma painottaa pienten ja keskisuurten yritysten, startupien ja nopeasti kasvavien kasvuyritysten kehitystä, yrittäjyysosaamisen vahvistumista sekä kansainvälisesti houkuttelevan innovaatioympäristön rakentamista yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Ohjelma edistää yritysten toimintaedellytyksiä ja sujuvia palvelupolkuja koko kaupunkikonsernin voimin sekä laajassa kumppaniyhteistyössä.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.02.2026 § 31

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevat poikkihallinnollisten kehitysohjelmien hyötytavoitteet.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

11/88

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 31

09.02.2026
23.02.2026

Liitteet

- 1 Kestävä ja luonnonläheinen Espoo hyötytavoitteet 2025-2029
- 2 Tapahtumien Espoo hyötytavoitteet 2025-2029
- 3 Yhteisöllinen Espoo hyötytavoitteet 2025-2029
- 4 Yritysten ja yrittäjyyden Espoo hyötytavoitteet 2025-2029

Oheismateriaali

Tiedoksi

Valtuusto 23.02.2026

5 Ennakkotietoa tilinpäätöksestä 2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee tiedoksi vuoden 2025 tilinpäätöksen ennakkotiedon.

Käsittely

Päätös

Selostus

Ennakkotiedot tilinpäätöksestä 2025 perustuvat kirjanpidon tilanteeseen 29.1.2026. Ennakkotilinpäätöksen jälkeen lukuihin saattaa tulla joitain tarkennuksia. Keskeiset ennakkotiedot on koottu PowerPoint -diapakettiin. Varsinainen tilinpäätös käsitellään 30.3.2026 kaupunginhallituksessa ja 18.5.2026 valtuustossa.

1. Talouden epävarmuus vaikeutti talouden ennustamista – kaupungin oman toiminnan ennustamiseen ja oikeaan tilannekuvaan kiinnitettävä huomiota

Vuoden 2025 aikana verotulojen kertymiin liittyi epävarmuuksia, sillä talouden kasvu viivästyi ja työttömyysluvut olivat kasvussa. Verotulojen ennakoitiin jo keväällä jäävän reilusti talousarviosta, sillä alkuvuoden tilitykset toteutuivat alhaisina. Valitettavasti suunta ei kääntynyt loppuvuodenkaan aikana ja verotulot jäivät lopulta yli 30 milj. euroa talousarviosta. Rakenteelliset uudistukset tekevät verotulojen kehityksen vertailun vaikeaksi, sillä viime vuosina verotuloissa ja valtionosuuksissa on

ollut useita poikkeuseriä tai muutoksia jaksotuksissa. Näin oli myös vuoden 2025 osalta, sillä valtio oikaisi loppukeväästä kunnille vuonna 2024 liikaa maksettua verotuloa.

Verotulojen lisäksi talouden suhdanteesta riippuvaisia tuloja ovat maanmyyntitulot, joiden arvioitiin keväästä lähtien jäävän talousarviosta. Tilanne ei myöskään niiden osalta muuttunut olennaisesti. Kaikkiaan ulkoiset tulot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti. Yhtenä tekijänä ovat maankäytösopimustuotot, jotka ylittyivät. Ne edellyttävät kuitenkin vastaavat määrärahanlisäykset investointeihin, joten kokonaisuutena niillä ei ole taloutta tasapainottava vaikutus. Tulot ylittyivät myös mm. kotoutumisen laskennallisessa kuntakorvauksessa sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotoissa.

Verotulojen ja maanmyyntitulojen negatiivista poikkeamaa lievensi toimintakulujen alittuminen. Kokonaisuutena toimintakulut alittuivat 37,5 milj. euroa. Huolimatta toimintakulujen alittumisesta, toimintakulut kasvoivat ennätyselliset 5,6 prosenttia eli 76 milj. euroa. Samaan aikaan verotulot kasvoivat edellisvuodesta vain 0,4 prosenttia eli 3 milj. euroa. Tämä kuvastaa talouden rakenteellista epätasapainoa.

Toimintakulujen alittumiseen liittyi monia syitä ja niitä tuotiin esille erityisesti loppuvuodesta. On kuitenkin tärkeää, että ennustamisen tarkkuutta kehitetään oikean tilannekuvan saamiseksi. Tämä sama edellytys koskee konsernia, jota kaupunki vahvasti rahoittaa. Huomioitavaa myös on, että syksyn ennusteet ovat toimineet vuoden 2026 talousarvion pohjana. Josta syystä kuluvan vuoden talousarvion lähtökohdat ovat runsaammat, mitä vielä talousarviota laadittaessa arvioitiin.

Kaupungin tulokseksi muodostui n 111 milj. euroa, mikä on lähes 57 milj. euroa talousarviota parempi. Kaupungin tulosta kasvattivat rahoitustuotot, jotka toteutuivat yli 40 milj. euroa talousarviota paremmin. Rahoitustuotot olivat n. 60 prosenttia kaupungin tuloksesta. Vuosikate ja tulos eivät olleet riittäviä toiminnan ja investointien rahoittamiseen. Kaupungin ei kuitenkaan tarvinnut käyttää lainanottovaltuuttaan hyvän kassatilanteen takia.

2. Espoo kasvaa voimakkaasti - lasten ja nuorten määrän kasvu poikkeaa merkittävästi valtakunnallisesta kehityksestä

Espoo kasvaa voimakkaasti, mikä näkyy erityisesti lasten ja nuorten määrän kasvuna. Väestönkasvu on ollut vahvaa ja erityisesti viime vuosina Espoo on kasvanut eniten verrattuna muihin isoihin kaupunkeihin. Ennakkotietojen mukaan Espoon väestönmäärä kasvoi 5 350 asukkaalla. Vuoden lopussa väkiluku oli 326 280. Väestömäärän kasvu oli 1,7 prosenttia.

Espoon väestöstä yli 83 000 henkilöä on vieraskielisiä ja heidän osuutensa väestöstä on 25 prosenttia. Vieraskielisten osuus väestöstä kasvaa vuosittain ja kehitys on voimistuva.

Väestönkasvu on tasaantunut muutamien viime vuosien huippulukemista, mutta kasvu on edelleen suurta ja poikkeaa olennaisesti koko valtakunnan yleisestä tasosta. Valtakunnallisesti on nähtävissä, että lasten ja nuorten määrä on laskemassa muualla kuin Suomen suurimmissa kaupungeissa. Koko Suomen väestönkasvusta yli 90 prosenttia tulee pääkaupunkiseudulta ja trendi vain voimistuu.

3. Työttömien määrä korkeimmillaan vuoden 2020 pandemiahuipun jälkeen

Työttömien osuus työvoimasta oli Espoossa joulukuun lopussa 11,5 prosenttia. Vuodentakaiseen tilanteeseen verrattuna Espoossa oli joulukuun lopulla työttömiä 9,5 prosenttia (1 653 henkeä) enemmän ja työttömien osuus työvoimasta oli 0,6 prosenttiyksikköä suurempi.

Työttömyys on kasvanut yhtäjaksoisesti vuoden 2023 maaliskuusta lähtien. Verrattuna kuuden vuoden takaiseen tilanteeseen, jolloin koronapandemia ei vaikuttanut työttömyyslukuihin, oli joulukuussa 2025 työttömien osuus työvoimasta 3,8 prosenttiyksikköä korkeampi ja työttömiä oli 7 913 enemmän. Kevään 2020 työttömyyshuipun jälkeen työttömyys ei ole kertaakaan palautunut pandemiaa edeltävälle tasolle.

Etenkin alle 25-vuotiaiden työttömyys on kasvanut voimakkaasti. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli Espoossa 24,9 prosenttia (365 henkeä) enemmän kuin vuotta aiemmin. Pitkäaikaistyöttömiä oli 25,7 prosenttia (1 612 henkeä) vuodentakaisesta enemmän. Avointen työpaikkojen määrä supistui edelleen, mutta supistuminen lähes pysähtyi joulukuussa, jolloin avoimia työpaikkoja oli 5,8 prosenttia (35 työpaikkaa) vähemmän kuin vuotta aiemmin.

4. Rahoitustuotot ja menojen alittuminen tasoittivat heikkoa verotulokehitystä

Kaupungin tulos oli 110,8 milj. euroa, mikä on 56,7 milj. euroa alkuperäistä talousarviota parempi. Tulosta paransivat rahoitustuotot, jotka toteutuivat yli 40 milj. euroa talousarviota parempana. Lisäksi toimintakulut alittivat talousarvion 37,5 milj. eurolla. Nämä paikkasivat verotulojen heikkoa kehitystä ja verotulojen jäämistä 31 milj. eurolla talousarviosta. Kokonaisuudessaan kaupunki sai rahoitustuottoja n. 67 milj. euroa, joten niiden merkitys viime vuoden tuloksen muodostumisessa on merkittävä.

Ulkoisia toimintatuottoja kertyi n. 370 milj. euroa, joka jää hieman alle alkuperäisen talousarvion. Vaikka toimintatuotot kokonaisuudessaan näyttävät toteutuvan lähelle talousarviota, on erien sisällä merkittäviä eroja.

Yleinen taloustilanne vaikutti maanmyyntituottoihin, jotka jäivät tulotavoitteestaan yhteensä 22 milj. euroa.

Toimintatuottojen kertymää nosti mm. maankäyttösopimusten tuotot, laskennallinen kotoutumiskorvaus, varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot, perusopetuksen maksutuotot sekä kaupunkitekniikassa alueiden käyttöilupatuotot.

Ulkoiset toimintakulut olivat 1 418 milj. euroa. Toimintakulujen alituksesta huolimatta toimintakulut kasvoivat 5,6 prosenttia eli 76 milj. euroa. Menojen kasvu on liian suuri erityisesti huomioiden talouden yleistilanne.

Muutamilla tulosityksiköillä oli kuluylityksiä, kuten suomenkielisessä perusopetuksessa ja työllisyyspalveluissa. Vastaavasti keskeisimmät toimintakulujen alitukset tapahtuivat konsernihallinnossa tietohallinnon ostopalveluissa ja keskitetyissä palkkavarauksissa. Toimintakulujen alituksia oli useilla muillakin tulosityksiköillä, kuten suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa, liikunnassa ja urheilussa, kaupunkitekniikassa sekä Tilapalvelut-liikelaitoksessa. Lisäksi Länsimetron vastikekulut ja HSL:n kuntaosuus toteutuivat arvioitua pienempinä. Pelkästään Länsimetron ja HSL:n yhteisvaikutus oli lähemmäs lähes 17 milj. euroa.

Määrärahamuutokset tuotiin valtuuston käsittelyyn käyttötalouden osalta osavuositarkastus 3:n yhteydessä, jotta muutostarpeet olisivat mahdollisimman realistisia. Käyttötaloudessa ja investoinneissa oli kuitenkin poikkeamia, joita ei ennakoitu osavuositarkastukseen.

Toimialojen ja tulosityksiköiden tulee kiinnittää erityistä huomiota ennusteiden laadintaan ja hyödyntää mm. johtamisen ja talousohjauksen tietojärjestelmän (JoTo) mahdollistamaa analytiikkaa. Samoin konsernin tulee pystyä ennakoimaan omaa tulokehitystään ja ennakoimaan kuntaosuuksia nykyistä tarkemmin. Näin pystytään tuottamaan laadukkaampaa tilannekuvaa kaupungin taloudellisesta tilanteesta. Valtuustoon nähden sitovien tasojen poikkeamat muutettuun talousarvioon raportoidaan tarkemmin tilinpäätöksessä.

Verorahoitusta kertyi 1 287,4 milj. euroa. Verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) alitti lopulta alkuperäisen talousarvion 25,1 milj. eurolla. Verotulot kasvoivat vain 0,4 prosenttia eli 3 milj. euroa. Verotulojen kehityksen arviointi vuoden aikana onnistui melko hyvin, vaikka veroarviot olivat talousarviota laadittaessa liian positiiviset. Verotuloarviot perustuvat talousarviota laadittaessa ja seuranta tehtäessä valtiovarainministeriön arvioihin ja Kuntaliiton ylläpitämiin verotuloennustekehikoihin. Ennustamista vaikeuttaa merkittävästi se, miten yleinen taloustilanne ja työttömyyden kasvu lopulta vaikuttavat verotulojen toteumaan. Talouskehityksen epävarmuuden lisäksi verojen ennustamista vaikeutti valtion tekemät oikaisut kalenterivuosien välillä.

Kunnallisveroa kertyi 525 milj. euroa eli 31 milj. euroa alkuperäistä talousarviota vähemmän. Verovuoden 2024 kunnallisveron oikaisu oli Espoolle 20,1 milj. euroa negatiivinen. Kunnallisverokertymä pieneni edellisvuodesta 0,3 prosenttia eli 1,7 milj. euroa, ilman vuoden 2025 negatiivisia oikaisuja kasvua oli n. 3,5 prosenttia.

Kiinteistöveroa tilitettiin 168 milj. euroa ja se kasvoi 6 milj. euroa eli 3,5 prosenttia edellisvuodesta. Kiinteistövero ylitti 0,5 milj. euroa alkuperäisen talousarvion. Osa vuoden 2025 kiinteistöveroista erääntyy maksettavaksi vuoden 2026 puolella tammi- ja helmikuussa

Yhteisöveroa kertyi 140 milj. euroa eli talousarvion mukaisesti. Yhteisövero pieneni 0,7 prosenttia eli 1 milj. euroa edellisvuodesta. Valtakunnallisesti yhteisövero laski ennakotietojen mukaan 3,8 prosenttia vuonna 2025. Lopulliset tiedot tarkentuvat verotuksen valmistuttua.

Valtionosuuksia tilitettiin Espoolle 455 milj. euroa. Huomioitavaa kuitenkin on, että valtionosuuksiin luokitellaan sote-erät eli muutosrajoin ja siirtymätasaus. Niiden osuus valtionosuuksista on n. 156 milj. euroa eli yli 34 prosenttia. Sote-erät lasketaan valtionosuuksiin, joita ne tosiasiallisesti eivät ole. Sote-erät ovat Espoolta liikaa leikattua verotuloa, mitä kompensoidaan vain osittain Espoolle takaisin. Näin ollen Espoo menettää joka vuosi osan sille kuuluvista verotuloista.

Rahastojen markkina-arvot kasvoivat vuonna 2025 kun sekä korot että osakkeet tuottivat molemmat kohtalaisesti. Rahastojen tuotot vaihtelivat 3,2 prosentin ja 6,5 prosentin välillä (markkina-arvoin). Rahastojen kirjanpidollinen tulos oli 49,8 milj. euroa alkuperäisen talousarvion ollessa 16,5 milj. euroa. Kesäkuussa kirjattiin noin 18,0 milj. euroa myyntivoittoja, kun yhdessä varainhoitosalkussa tehtiin laajempia tuotemuutoksia eri osuussarjoihin ja strategioihin. Sijoitusvuosi oli kokonaisuudessaan värikäs, erityisesti Trumpin takia, mikä lisäsi rahastojen kaupankäyntiaktiiviteettia. Varainhoitajat säätivät osakepainoja aktiivisesti uutisvirran mukana, mikä johti ennakoitua suurempiin realisoituneisiin tuottoihin kirjanpidossa.

Vuosikatteen muodostui 316 milj. euroa ja tilikauden tulokseksi 110,8 milj. euroa. Kirjanpitoon tulee vielä mahdollisia yksittäisiä eriä, jotka eivät vielä näy tilinpäätöksen ennakotiedon luvuissa, nämä tarkentuvat varsinaiseen tilinpäätökseen.

5. Espoon investointitaso korkea - investoinnit kasvoivat edellisvuodesta

Kaupungin investoinnit olivat yhteensä 342 milj. euroa ja ne kasvoivat edellisvuodesta n. 4 milj. eurolla. Uudisrakentamisen määräraha oli 69,3

milj. euroa ja toteuma 53,8 milj. euroa. Hankekohtaisia jaksotuksista johtuvia alituksia oli yhteensä 17,6 milj. euroa.

Infrarakentamisen määrärahat olivat yhteensä 167 milj. euroa ja toteuma 147 milj. euroa. Infrarakentamisen peruskaupungin hankkeista kaupunkiradan investointimenot Rantaradanbaana ja Leppävaara projekti alittivat talousarvion. Hankkeen omatoimirakentamisen pientaloalueet investointimenot alittivat talousarvion, johtuen rakentamistöiden viivästymisestä.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli n. 12 milj. euroa negatiivinen, joten vuosikate ei riittänyt investointien rahoitukseen. Rahavirta toteutui kuitenkin alkuperäistä talousarviota parempana. Tulosta paransivat rahastojen tuotot, jotka pääosin ohjataan rahastoihin ja ne eivät suoraan paranna palvelutuotannon rahavirtaa.

Talousarviolainoja ei nostettu hyvän kassatilanteen ansiosta. Lainakantaa lyhennettiin 52,9 milj. eurolla. Kaupungin lainasalkusta (737,3 milj. euroa) oli kiinteäkorkoista lainaa 73,59 prosenttia ja lainasalkun keskiporko 1,03 prosenttia. Kaupungin kassatilanne oli hyvällä tasolla ja kassasijoitukset tuottivat vuoden aikana noin 3,1 prosenttia eli 10 milj. euroa. Niillä pystyttiin kattamaan myös lainojen korot, jotka olivat 7,9 milj. euroa.

Koko konserni talouden kehityksestä saadaan tieto konsernitilinpäätöksen valmistuttua maaliskuussa 2025.

6. Kaupungin henkilöstömäärä oli vuoden 2025 lopussa noin 11 300

Kaupungin palveluksesta siirtyi vuoden 2023 alussa noin 5 000 henkilöä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Henkilöstöä oli vuoden 2025 lopussa yhteensä 11 362 henkilöä, josta 76 prosenttia työskentelee kasvun ja oppimisen toimialalla.

Henkilöstömäärän kasvu oli 250 henkilöä. Kasvu johtui pääasiassa työllisyydenhoidon henkilöstön siirtymisestä valtiolta kaupungin palvelukseen. Henkilöstöstä vakinaisia oli 8 972 ja määräaikaisia 2 391. Henkilöstö- ja vuokratyökustannukset kasvoivat vuoden aikana noin 6,3 prosenttia. Henkilöstökustannukset nousivat 7,2 prosenttia ja vuokratyökustannukset laskivat noin 16 prosenttia. Henkilöstökustannuksia nosti henkilöstömäärän kasvu sekä työehtosopimusten mukaiset palkantarkistukset. Vuokratyövoiman käyttöä pystyttiin vähentämään työvoiman yleisen saatavuuden parannuttua.

7. Ennakkotieto vuoden 2025 kaupunkitasoisten tulostavoitteiden toteutumisesta

Vuodelle 2025 on asetettu yhteensä 26 kaupunkitasoista tulostavoitetta. Tulostavoitteista 13 arvioidaan toteutuvan. Kuuden arvioidaan toteutuvan pääosin. Tulostavoitteista seitsemän ei arvioida toteutuvan.

Useat kuluneen vuoden poikkeamat liittyvät lasten ja nuorten hyvinvointiin sekä työllisyyteen. Nuorisotyöttömyyden osalta tavoite ei ole toteutunut, vaan alle 25-vuotiaiden työttömien osuus on jäänyt selvästi tavoitetasoa korkeammalle. Tilanne on vastaava koko maassa. Yleinen taloudellinen epävarmuus ja heikko suhdannetilanne ovat hidastaneet erityisesti nuorten työmarkkinoille pääsyä ja vaikeuttaneet tavoitteen saavuttamista. Poikkeamia havaitaan myös koulukiusaamiseen ja kouluväkivaltaan liittyvässä tavoitteessa. Oppilaskyselyn perusteella sekä kokemus aikuisten puuttumisesta kiusaamiseen, että koettu kiusaamattomuus ovat heikentyneet lähtötilanteeseen nähden. Lasten ja nuorten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin liittyvässä tulostavoitteessa on niin ikään poikkeamia. Erityisesti oppilaiden kokemus hyvinvoinnista koulussa sekä fyysiseen toimintakykyyn liittyvät MOVE-mittarit osoittavat, että kehitys ei ole edennyt tavoitellusti. Talouden osalta toimintamenojen kasvun hillintään liittyvä tavoite on jäänyt jälkeen. Toimintaympäristön muutokset, kustannustason nousu sekä palvelutarpeen kasvu ovat haastaneet talousarviossa pysymistä ja tuottavuustavoitteiden saavuttamista. Elinkeinokehityksessä poikkeamia havaitaan yritystyöpaikkojen määrän kasvussa. Arvioiden mukaan yritystyöpaikkojen määrä ei ole kasvanut tavoitellusti Espoossa eikä kasvukäytävillä. Kehitykseen ovat vaikuttaneet erityisesti Suomen yleinen elinkeinomarkkinoiden tilanne ja investointien varovaisuus. Lisäksi kotoutumisen tuloksellisuuteen liittyvässä tavoitteessa on poikkeamia. Vieraskielisten oppimistulosten erot sekä työllistymiseen liittyvät mittarit osoittavat, että kehitys on ollut tavoitetta hitaampaa, mikä edellyttää pitkäjänteisiä ja kohdennettuja toimenpiteitä.

Poikkeamista huolimatta useilla keskeisillä osa-alueilla on saavutettu selkeitä onnistumisia. Varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa työpaikkojen houkuttelevuus ja henkilöstön jaksaminen ovat kehittyneet myönteisesti ja tavoitteiden arvioidaan pääosin toteutuvan. Rakentamisen lupaprosesseissa kehitys on ollut pääosin positiivista. Vaikka kokonaistavoitteeseen ei ole vielä kaikilta osin päästy, merkittävä osa rakennusvalvonnan luvista käsitellään tavoiteajassa ja lupakäsittelyn sujuvoittamisessa on tapahtunut selkeää edistymistä. Turvallisuuteen liittyvät mittarit osoittavat Espoon pärjäävän hyvin. Häiriöindeksin kehitys ja asukkaiden kokema turvallisuus ovat tavoitetasolla, mikä vahvistaa Espoon asemaa yhtenä suurten kaupunkien turvallisimmista. Kestävän kasvun ja ilmastotavoitteiden osalta kehitys on ollut pääosin suunnitelman mukaista. Hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen liittyvät toimenpiteet etenevät ja hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartan toimeenpano on käynnissä. Myös kestävien liikkumismuotojen edistäminen on keskeinen osa kaupunkikehitystä. Elinkeinopolitiikassa positiivisena nostona voidaan pitää

Espoon vahvaa asemaa startup-kaupunkina. Startup-yrityksiin kohdistuva rahoitus on erityisesti kasvussa. Tämä tukee kaupungin profiilia innovaatio- ja kasvuyritysympäristönä myös pidemmällä aikavälillä.

8. Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman toteutuminen

Taloudellisesti kestävä Espoo – tuottavuus ja sopeutusohjelman (TakE) vuoden 2025 tuottavuustavoite alittui yhteensä 31,8 milj. eurolla. Tavoitteiden ylityksiä syntyi erityisesti maanvuokratuottojen kasvusta, konserniyhteisöjen ylijäämän kertymästä sekä osaamiskeskusten kautta syntyneestä työllistymisen paranemisesta. Merkittävimmät poikkeamat johtuivat kertaluonteisista eristä ja markkina- sekä toimintaympäristön muutoksista, kuten kaupungin ydintehtävien ulkopuolisten toimintojen myyntien viivästymisestä sekä joukkoliikenteen tuottojen alenemisesta. TakE ohjelma päättyi vuoden 2025 loppuun. Vuoden 2026 alussa tehdään ohjelmakauden loppuraportointi.

9. Konserniraportti, ennakkotieto vuoden 2025 tavoitteiden ja toiminnan toteutumisesta

Espoon kaupungin konserniraportti sisältää Espoo-konsernin merkittävimpien yhteisöjen toimintaan ja talouteen liittyvät olennaiset tiedot omistajatavoitteiden näkökulmasta. Tammi-joulukuun 2025 raportti sisältää tavoitteiden ja talouden toteumatiedot vuoden 2025 osalta.

Valtuusto on päättänyt vuoden 2025 talousarviossa Espoon kaupungin konserniyhteisöille yhteensä 29 tulostavoitteesta, joista toteutui suunnitellusti 16 tavoitetta, 12 tulostavoitetta toteutui osittain ja yksi tulostavoite jäi kokonaan toteutumatta.

Kokonaan toteutumatta jäi Espoon Asuntojen keskimääräisen asuntotuotannon aloitusten tulostavoite. Osittain toteutuivat tavoitteet liittyvät tuottavuuden nousuun (Espoo Catering), voitettujen kongressien määrään (Enter Espoo), hankintojen viivästymiseen (Länsimetro), tutkinnon suorittaneiden työelämään sijoittumiseen (Omnia), henkilöstön työtyytyväisyyteen (Omnia), kävijämäärien toteutumiseen (EMMA), omarahoitusosuuteen (Espoon kaupunginteatterisäätiö) sekä tunnettuuden lisääntymiseen (Espoon kaupunginteatterisäätiö).

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) tiedot esitetään tarkemmin erillisellä PKS-omistajaohjausraportilla.

Konserniraportilla ja PKS-omistajaohjausraportilla esitetyt tiedot ovat tilinpäätöksen ennakkotietoja ja saattavat muuttua varsinaiseen tilinpäätökseen.

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

20/88

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 30

09.02.2026
23.02.2026

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.02.2026 § 30

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee tiedoksi vuoden 2025 tilinpäätöksen ennakkotiedon.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

- 5 Tilinpäätöksen ennakkotieto 2025
- 6 Konserniraportti tammi-joulukuu 2025
- 7 Tulostavoitteet 2025 ETP
- 8 PKS-omistajaohjausraportti HSL ja HSY Q4-2025
- 9 Vastaukset vuoden 2025 pöytäkirjamerkintöihin
- 10 Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen 1.1. - 31.12.2025
- 11 Take Q4 2025

Oheismateriaali

- ST Tuloslaskelma TP 2025

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

21/88

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 15

26.01.2026
23.02.2026

Asianumero 4413/08.00.00/2025

Valtuusto 23.02.2026

6

Kuntalaisaloite Espoon kaupungin vetäytymisestä Länsirata-hankkeesta

Valmistelijat / lisätiedot:
Nieppola Tommi

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto

1

merkitsee liitteenä olevan kuntalaisaloitteen tiedoksi ja

2

päättää, että kuntalaisaloite ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Käsittely

Päätös

Selostus

Kuntalaisaloitteen käsittely

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla, kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä sekä sillä, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kunnassa, on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa.

Aloite on kunnassa käsiteltävä siinä viranomaisessa, jolla on toimivalta aloitteen tarkoittamassa asiassa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettut toimenpiteet.

Espoon hallintosäännön II luvun 18 §:n mukaan sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä. Kuntalaisaloite saapui Espoon kaupungin kirjaamoon 21.11.2025. Kuntalaisaloitteen tekijälle ilmoitettiin 19.12.2025 aloitteen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Vaatus, että Espoon kaupunki vetäytyy Länsirata-hankkeesta eikä sitoudu rahoittamaan sen toteuttamista

Kuntalaisaloitteen allekirjoittaneet espoolaiset vaativat, että Espoon kaupunki vetäytyy Länsirata-hankkeesta eikä sitoudu rahoittamaan sen toteuttamista. Hanke on kuntalaisaloitteen mukaan Espoon taloudellisessa tilanteessa kestävä, ja sen ekologiset haitat olisivat mittavat. Kuntalaisaloitteen perustelut ovat:

”1. Kohtuuttomat kustannukset ja taloudellinen riski

Espoon osuus Länsiradan ensimmäisen vaiheen kustannuksista olisi noin 170 miljoonaa euroa. Tämä on valtava summa tilanteessa, jossa kaupungin velka kasvaa ja resurssit peruspalveluihin, kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, ovat jo valmiiksi tiukoilla. Kunnan rajalliset varat tulisi ensisijaisesti kohdistaa lakisääteisiin tehtäviin ja sellaisiin hankkeisiin, jotka konkreettisesti hyödyttävät asukkaita. Länsiradan tukeminen merkitsisi kaupungille huomattavaa taloudellista riskiä, joka todennäköisesti lisäisi velkaantumista ja loisi painetta uusille leikkauksille. On epätodennäköistä, että Espoo pystyisi kattamaan radan rakentamisen kuluja maanmyyntituloilla tai muilla tuloilla. Lisäksi on olemassa merkittävä riski siitä, että hankkeen budjetti ylittyy. Väylävirasto on arvioinut, että kustannusylityksen riski voi olla jopa 150 miljoonaa euroa.

2. Vähäinen hyöty suhteessa kustannuksiin

Länsiradan hyötyjä on arvioitu ylioptimistisesti. Ratahanke ei merkittävästi lyhentäisi matka-aikaa Helsingin ja Turun välillä, ja lähijunaliikenteen laajuus Espoossa on yhä auki. Kyseessä on miljardiluokan investointi, jonka hyöty jää marginaaliseksi verrattuna sen aiheuttamiin kustannuksiin.

3. Vakavat ympäristö- ja luontovaikutukset

Länsirata kulkisi useiden arvokkaiden ja herkkien luontoalueiden halki. Se:

- tuhoaisi luonnontilaisia alueita Espoon kartanon historiallisten maiden ja Nuoksion kansallispuiston välissä,
- heikentäisi Espoon, Kirkkonummen ja Vihdin välistä ekologista verkostoa,

- vaikeuttaisi eläinten liikkumista Nuuksion alueelta,
- vaatisi mittavia louhintatöitä ja muutoksia Espoonjoen ekosysteemiin (mm. uhanalaistensimpukoiden siirto).

Lisäksi radan ympärille suunniteltu uusi infrastruktuuri ja asuinrakentaminen lisäävät painetta rakentaa nykyisin koskemattomaan luontoon. Histan suunniteltu asuinalue olisi sijainniltaan erillinen ja vaikeasti saavutettava. Liikkuminen perustuisi radasta huolimatta pitkälti autoiluun, mikä ei tue kestävästä kaupunkikehitystä.

Yhteenveto: Länsirata on Espoolle liian kallis, taloudellisesti riskialtis ja ympäristön kannalta vahingollinen hanke. Kaupungin ei tule sitoutua sen rahoittamiseen eikä toteuttamiseen. Espoon tulee vetäytyä Länsirata-hankkeesta ja keskittää voimavaransa kuntalaisten hyvinvoinnin kannalta olennaisiin palveluihin, kuten koulutukseen ja varhaiskasvatukseen, sekä lähiluonnon ja kestävä kehityksen turvaamiseen.”

Espoon valtuusto hyväksyi 17.11.2025 § 151 kuntalaisaloitteeseen liittyvän Länsirata Oy:n osakassopimuksen ja sen liitteen mukaisen Espoon rahoitussitoumuksen ja muut asiaan kuuluvat liitteet. Kuntalaisaloite koskee siis asiaa, joka on jo Espoon osalta lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Kuntalaisaloite ei anna aihetta toimenpiteisiin. Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KHO 2008:24).

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.01.2026 § 15

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1

merkitsee liitteenä olevan kuntalaisaloitteen tiedoksi ja

2

päätää, että kuntalaisaloite ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

24/88

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 15

26.01.2026
23.02.2026

Käsittely

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Olli Isotalo poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (Länsirata Oy:n hallituksen jäsenyys, HallL 28.1 § 5-kohta).

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

- 12 Kuntalaisaloite Vaatimus että Espoon kaupunki vetäytyy Länsirata-hankkeesta eikä sitoudu rahoittamaan sen toteuttamista

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

25/88

Tekninen lautakunta
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 102
§ 6

10.12.2025
12.01.2026
23.02.2026

Asianumero 3428/14.05.00/2025

Valtuusto 23.02.2026

7

Espoon vesihuollon kehittämissuunnitelman 2025–2034 hyväksyminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Lindqvist Hanne
Kuusisto-Hjort Paula
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto hyväksyy liitteenä olevan Espoon vesihuollon kehittämissuunnitelman 2025–2034.

Käsittely

Päätös

Selostus

Espoon vesihuollon kehittämissuunnitelma 2025–2034

Espoon vesihuollon kehittämissuunnitelma laadittiin samanaikaisesti pääkaupunkiseudun alueellisen sekä Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkikohtaisten vesihuollon kehittämissuunnitelmien kanssa. Suunnitelmien tavoitteena on tukea kuntien ja seudun yhdyskuntarakenteen ja vesihuollon kehittymistä seuraavan vuosikymmenen aikana. Kehittämissuunnitelmassa on keskitytty yhdyskuntarakenteen kehittymisen aiheuttamien muutostarpeiden sekä nykyisten verkostojen ulkopuolella olevien vesihuollon tarpeessa olevien alueiden tunnistamiseen. Kehittämissuunnitelma ei ole sitova oikeusvaikutteinen asiakirja, vaan tavoitteellinen suunnitelma, jossa esitetään kaupungin vesihuollon kehittämisen suuntaviivat ja periaatteet.

Verkostojen laajentamisella asemakaava-alueille tuetaan yhdyskuntarakenteen hallittua kehittymistä ja kasvua. Espoon

Tekninen lautakunta
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 102
§ 6

10.12.2025
12.01.2026
23.02.2026

asukasmäärä jatkaa kasvuaan, mutta lähivuosien asuntorakentamiskohteet sijoittuvat pääosin nykyisen yhdyskuntarakenteen ja vesihuollon toiminta-alueen sisään. Asemakaavoitetulla alueella vesihuollon toiminta-alue laajenee rakentamisen aiheuttaman tarpeen mukaisessa aikataulussa.

Verkostoja laajennetaan muille kuin asemakaavoitetuille alueille tässä kehittämissuunnitelmassa esitetyssä aikataulussa HSY:n investointiraamin puitteissa. Alueiden tarkastelu ja priorisointi on tehty seututasolla kattaen koko pääkaupunkiseudun. Ensisijaisiksi kohteiksi nousivat alueet, joissa on suurimmat asukasmäärät ja lisäksi ympäristöllisiä tai terveydellisiä syitä. Toteuttamisjärjestys määritettiin priorisointianalyysin perusteella. Muutamille alueille toteutettiin lisäksi alustavat vesihuolto- ja liittymishalukkuuskyselyt.

Toteutusohjelmaan Espoosta nimetyt kohteet seuraavan kymmenen vuoden aikana ovat Brobacka, Vanhakartano ja Läntinen jokitie.

Suunnitteluprosessi

Espoon vesihuollon kehittämissuunnitelman laatiminen käynnistyi syyskuussa 2024. Espoon työryhmään kuuluivat Espoon kaupungilta edustajia ympäristökeskuksesta, kaupunkisuunnittelukeskuksesta, kaupunkitekniikan keskuksesta, ympäristöterveydenhuollosta ja kaupunkiympäristön toimialan esikunnasta. Lisäksi työhön osallistui Helsingin seudun ympäristö -kuntayhtymän ja konsulttina toimineen AFRY:n edustajia. Työryhmä kokoontui kaikkiaan 5 kertaa.

Suunnitelmasta saadut lausunnot ja muistutukset

Suunnitelmasta pyydettiin lausunnot Uudenmaan ELY-keskukselta, Espoon seudun ympäristöterveydenhuolloilta, Espoon ympäristökeskukselta, Espoon kaupunkisuunnittelukeskukselta, Vantaan kaupungilta, Helsingin kaupungilta, Kauniaisten kaupungilta, Nurmijärven kunnalta, Kirkkonummen kunnalta, Vihdin kunnalta, Suvisaariston vesiosuuskunnalta, Diakonissalaitoksen Rinnekoti-säätiöltä, Näsinientien vesiosuuskunnalta, Espoon Itäsaariston vesiosuuskunnalta sekä Kalajärven vesiosuuskunnalta.

Muiden kuntien ja vesiosuuskuntien lausunnot

Helsingin lausunnossa nostetaan esiin entistä paremman ja oikea-aikaisen tiedonvaihdon, asiantuntevan ennakoinnin ja yhteistyön tärkeys jo varhaisessa suunnitteluvaiheessa, jolloin vältetään turhia investointeja ja taataan parhaimmat synergiaedut sekä kaupungin että HSY:n kannalta.

Vihdin kunta tuo esille neuvottelutarpeensa HSY:n kanssa lisäveden hankinnasta HSY:n verkostosta Vihdin suuntaan. Lisäksi Vihdissä on

Tekninen lautakunta
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 102
§ 6

10.12.2025
12.01.2026
23.02.2026

selvitetty jätevedenkäsittelyn ratkaisuja, selviteltävinä vaihtoehtoina on ollut omien puhdistamoiden uudistaminen tai jätevesien johtaminen siirtoviemärillä HSY:n Blominmäen puhdistamoon. HSY ja Vihti ovat neuvotelleet aiesopimuksesta, jonka ehtoja noudattamalla Vihti voisi johtaa jätevesiä HSY:n Espoossa olevaan viemäriverkostoon. Ensisijaisena ratkaisuna Vihdin kunnanvaltuusto päätti omien puhdistamoiden uudistamisesta. Etelä-Suomen aluehallintovirasto hylkäsi kuitenkin Etelä-Nummelan uuden jätevedenpuhdistamon ympäristölupahakemuksen 18.6.2025. Vihti on valittanut päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen, jossa asian käsittelyaika on arviolta 1,5–2 vuotta.

Suvisaariston vesiosuuskunta ehdottaa lausunnossaan täsmennyksiä vesiosuuskunnan toiminta-alueen ulkopuolisiin alueisiin sekä vesiosuuskunnan ja HSY:n väliseen aiesopimukseen liittyen ja lisäksi korjausta liite 2 karttaan Suvisaariston vesiosuuskunnan verkoston osalta. Täsmennykset ja korjausehdotukset on huomioitu tekstissä ja kartassa.

Espoon sisäiset lausunnot

Kaupunkisuunnittelukeskus toteaa lausunnossaan, että kehittämissuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet vesihuollon kehittämiseksi vastaavat kaupunkisuunnittelukeskuksen käsitystä kehittämistavoitteista.

Espoon seudun ympäristöterveys tarkentaa lausunnossaan, että Etelä-Suomen aluehallintoviraston mukaan Kartanon Vesi ei ole terveydensuojelulain mukainen vedenjakelualue eikä vesiosuuskunta. Näin ollen sen toimintaan ei sovelleta ns. pientä talousvesiasetusta (STM 401/2001).

Päätöshistoria

Tekninen lautakunta 10.12.2025 § 102

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkitekniikan johtaja Tanska Harri

Tekninen lautakunta hyväksyy Espoon vesihuollon kehittämissuunnitelman 2025–2034 ja esittää sen kaupunginhallitukselle ja edelleen päätettäväksi Valtuustolle.

Sovelletut oikeusohjeet:

Vesihuoltolaki 5 § ja 8 §

Päätös

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tekninen lautakunta
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 102
§ 6

10.12.2025
12.01.2026
23.02.2026

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.01.2026 § 6

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan Espoon vesihuollon kehittämissuunnitelman 2025–2034.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

- 13 Espoo Vesihuollon kehittämissuunnitelma 2025–2034
- 14 Espoo Vesihuollon kehittäminen 2025–2034
- 15 Vesihuollon kehittämisalueiden priorisoinnin periaatteet
- 16 Priorisoitavat alueet v2

Oheismateriaali

- Espoon seudun ympäristöterveyden lausunto vesihuollon kehittämissuunnitelma, Espoo
- Helsingin kaupungin lausunto Espoon vesihuollon kehittämissuunnitelmasta
- Kaupunkisuunnittelukeskuksen lausunto Espoon vesihuollon kehittämissuunnitelmasta
- Suvisaariston vesiosuuskunnan lausunto, Espoon vesihuollon kehittämissuunnitelma 2025-2034
- Vihdin kunta ja Vihdin Vesi, lausunto Espoon vesihuollon kehittämissuunnitelmasta

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

29/88

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 14

26.01.2026
23.02.2026

Asianumero 3875/02.05.07/2024

Valtuusto 23.02.2026

8

Kaupungin omavelkaisen takauksen myöntäminen Espoon Asunnot Oy:n otettavalle lainalle peruskorjausta varten kohteessa Soukankuja 10–12

Valmistelijat / lisätiedot:
Arolainen Eveliina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto

1

myöntää kaupungin 100 prosentin omavelkaisen takauksen yksilöidystä päävelasta ja sen liitännäiskustannuksista (korot, viivästyskorot, kulut ja maksut) seuraavasti:

Lainan saaja: Espoon Asunnot Oy.

Lainan antaja: kilpailutuksen perusteella.

Lainan määrä: enintään 10 101 607 euroa, yhtenä tai useampana lainana.

Laina-aika: 20 vuotta lainan nostamisesta. Takaus on voimassa korkeintaan 6 kuukautta laina-aikaa pidempään.

Lyhennykset: tasalyhennykset puolivuositain.

Lainan korkoperuste: 6 tai 12 kk:n euribor tai 3, 5, 7 tai 10 vuoden kiinteä korko tai muu yleisesti käytössä oleva viitekorko.

Vakuus: päättää, että takauksen vakuudeksi kaupungin tulee saada kiinteistökiinnitys, jonka suuruus on 1,3 kertaa lainojen määrä.

Takausprovisio: takauksista peritään takausprovisiota 0,05 % p.a. laskettuna lainan keskisaldolle.

2

valtuuttaa kaupunginjohtajan sopimaan sellaisista vähäisistä päävelan ehtojen muutoksista, joihin vaaditaan takaajan suostumus. Tällaisia vähäisiä muutoksia voivat olla esim:

- lainan lyhennys- ja korkoerien maksujakson muuttaminen siten, ettei alkuperäinen takaisinmaksuaika muutu.
- viitekoron muuttaminen.
- marginaalin muuttaminen.

Käsittely**Päätös****Selostus**

Espoon Asunnot Oy:n perustehtävänä on vuokrata viihtyisiä ja kohtuuhintaisia asuntoja, palvella asiakkaita sujuvasti ja pitää yllä kiinteistöjen kuntoa. Espoon kaupunki omistaa 100 % yhtiön osakkeista.

Espoon Asuntojen hallitus on kokouksessaan 19.12.2024 hyväksynyt kohteen Soukankuja 10 ja 12 peruskorjauksen hankesuunnitelman.

Soukankuja 10–12 on 87 huoneistoa käsittävä kerrostalokiinteistö Soukan kaupunginosassa Espoossa. Kiinteistö on kahdella tontilla. Kohde on valmistunut 1971 ja se on peruskorjattu 2001. Huoneistopinta-ala on ennen peruskorjausta 5 668,5 m² ja peruskorjauksen jälkeen 6.013,5 m². Asunnot ovat 1H+K(K), 2H+K(K), 3H+K, 4H+K sekä 5H+K asuntoja.

Peruskorjaus käsittää julkisivujen lisälämmöneristyksen sekä levyrappauksen ja salaojien uusimisen. Parvekkeille tehdään kevyt korjaus. Ikkunat ja ikkunaovet uusitaan. Yleiset tilat kunnostetaan ja liiketiloja muutetaan asunnoiksi (6 kpl). Asunnoissa uusitaan keittiöt ja kylpyhuoneet sekä kuivien huonetilojen kaikki pinnat ja kalusteet uusitaan. Osassa asuntoja tehdään tilamuutoksia. Vesikatoille lisätään aurinkosähköpaneelit (AB- ja G-K-rakennukset). Lämmitysmuoto muutetaan maalämpöön. Peruskorjaus sisältää myös piha-alueiden, paikoitusalueiden ja aluerakenteiden korjaustyöt sekä kaikkien asfalttipintojen uusimisen.

Rahoitussuunnitelma on seuraava:

Pankkilaina (70 %)	10 101 607 euroa
Espoon asunnot Oy omarahoitusosuus (30%)	4 329 260 euroa
Yhteensä (100 %)	14 430 867 euroa

Edellä esitettyyn viitaten Espoon Asunnot Oy anoo, että Espoon kaupunki myöntää omavelkaisen takauksen suoritettavan kilpailutuksen perusteella otettavalle Espoon Asunnot Oy:n (Soukankuja 10–12) 10 101 607 euron määräiselle lainalle.

Takauksen arviointi kuntalain 129 §:n ja EU:n valtiontukisäännösten nojalla

Kunta voi myöntää kuntalain 129 §:n mukaan takauksen kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin. Espoon kaupunki omistaa Espoon Asunnot Oy:n 100 prosenttisesti ja yhtiö kuuluu Espoon tytäryhteisönä Espoo-konserniin kuntalain 6 §:n mukaisesti.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä takaus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää takausta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Takaukseen ei saadun selvityksen mukaan sisälly merkittävää taloudellista riskiä, takaus ei vaaranna Espoon kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä ja Espoon kaupungin edut turvataan riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT 107 artiklan 1 kohta) mukaan: "1. Jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

EU:n valtiontukisääntöjä näin ollen sovelletaan, jos kaikki valtiontuen tunnusmerkit täyttyvät: 1) julkisia varoja kanavoidaan julkisiin tai yksityisiin yrityksiin; 2) etu on valikoiva eli kohdistuu vain tiettyihin yrityksiin; 3) toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla tuensaajaa ja 4) toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Komissio on antanut tiedonannon (EUVL 2016/C 262/01) valtiontuen käsitteestä. Siinä muun muassa todetaan (kohta 196), että komissio on useissa päätöksissä katsonut asiaan liittyvien erityisolosuhteiden vuoksi, että toimenpiteellä on puhtaasti alueellinen vaikutus, eikä se näin ollen vaikuttanut jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kyseessä on puhtaasti alueellinen hanke. Takaus ei vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.01.2026 § 14

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1

myöntää kaupungin 100 prosentin omavelkaisen takauksen yksilöidystä päävelasta ja sen liitännäiskustannuksista (korot, viivästyskorot, kulut ja maksut) seuraavasti:

Lainan saaja: Espoon Asunnot Oy.

Lainan antaja: kilpailutuksen perusteella.

Lainan määrä: enintään 10 101 607 euroa, yhtenä tai useampana lainana.

Laina-aika: 20 vuotta lainan nostamisesta. Takaus on voimassa korkeintaan 6 kuukautta laina-aikaa pidempään.

Lyhennykset: tasalyhennykset puolivuositain.

Lainan korkoperuste: 6 tai 12 kk:n euribor tai 3, 5, 7 tai 10 vuoden kiinteä korko tai muu yleisesti käytössä oleva viitekorko.

Vakuus: päättää, että takauksen vakuudeksi kaupungin tulee saada kiinteistökiinnitys, jonka suuruus on 1,3 kertaa lainojen määrä.

Takausprovisio: takauksista peritään takausprovisiota 0,05 % p.a. laskettuna lainan keskisaldolle.

2

valtuuttaa kaupunginjohtajan sopimaan sellaisista vähäisistä päävelan ehtojen muutoksista, joihin vaaditaan takaajan suostumus. Tällaisia vähäisiä muutoksia voivat olla esim:

- lainan lyhennys- ja korkoerien maksujakson muuttaminen siten, ettei alkuperäinen takaisinmaksuaika muutu.
- viitekoron muuttaminen.
- marginaalin muuttaminen.

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

33/88

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 14

26.01.2026
23.02.2026

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

- 17 EI JULKAISTA Soukankuja 10-12 EA Hallituksen Investointipäätös
- 18 EI JULKAISTA Soukankuja 10-12-Hakemus kaupungin
lainatakaukselle (ID 886425)

Oheismateriaali

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 4
§ 16

12.01.2026
26.01.2026
23.02.2026

Asianumero 2231/00.04.00/2023

Valtuusto 23.02.2026

9

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimuksen muuttaminen (HSL)

Valmistelijat / lisätiedot:
Rinne Tuulia
Isotalo Olli
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto

1

hyväksyy liitteen mukaisen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimuksen.

2

valtuuttaa kaupunginjohtajan allekirjoittamaan perussopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa teknisiä tai muita vähämerkityksellisiä muutoksia.

Käsittely

Päätös

Selostus

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) on perustettu kuntien välisellä valtuustojen hyväksymällä perussopimuksella vuonna 2009. Perussopimusta on sittemmin muutettu, ja tällä hetkellä noudatetaan vuonna 2018 voimaan astunutta perussopimusta.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 4	12.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 16	26.01.2026
Valtuusto		23.02.2026

HSL:n hallitus on lähettänyt marraskuussa 2025 ehdotuksen uudesta perussopimuksesta jäsenkuntien hyväksyttäväksi. Taustalla on kuntalain 8. luvun muutokset (21.5.2021/419) kuntayhtymien perussopimuksista. Ehdotetussa perussopimuksessa on huomioitu kuntalain muutokset, minkä lisäksi siitä on poistettu HSL:n perussopimuksen ja hallintosäännön päällekkäisyyksiä ja siihen on tehty muita teknisiä päivityksiä.

Perussopimuksen muutoksia on valmisteltu kevästä 2023 lähtien, ja ensimmäisen kerran perussopimus lähetettiin jäsenkuntien hyväksyttäväksi keväällä 2024. Hyväksyntäprosessi kuitenkin keskeytettiin, sen jälkeen perussopimukseen on valmisteltu vähäisiä muutoksia. Edellisessä hyväksyntäprosessissa asia ei edennyt Espoossa kaupunginhallitukseen eikä valtuustoon.

Kuntalain 57 §:n mukaan, jos perussopimuksessa ei ole toisin sovittu, perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannelta jäsenkunnista sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta. HSL:n jäsenkuntia ovat Helsinki, Espoo, Vantaa, Kirkkonummi, Tuusula, Kerava, Sipoo, Kauniainen ja Siuntio.

Uuden perussopimuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.5.2026 ja samalla kumota 1.1.2018 voimaan tullut perussopimus.

Perussopimukseen ehdotetut muutokset

Suurin osa ehdotetuista muutoksista on teknisiä, ja muutokset liittyvät perussopimustekstin yksinkertaistamiseen sekä termien ja lakiviittausten ajantasaistamiseen. Ehdotetusta perussopimuksesta on myös poistettu tarpeettomina tekstejä, jotka sitovat kuntayhtymää muutenkin joko kuntalain säädöksinä tai hallintosäännön määräyksinä. Toisaalta hallintosääntöä ja perussopimusta on yhdenmukaistettu: hallituksen tehtäviä koskeva osio (§ 17) on laajentunut, sillä ehdotettu perussopimus toistaa HSL:n hallintosäännön mukaiset hallituksen tehtävät. Ehdotettu perussopimus ei muuta nykytilaa, mutta se poistaa perussopimuksen ja hallintosäännön väliset ristiriidat.

Osassa perussopimuksen muutoksista on kyse vakiintuneiden käytäntöjen kirjaamisesta sopimukseen. Ehdotettu perussopimus vahvistaisi muun muassa jokaisen jäsenkunnan oikeuden nimetä asiantuntijajäsen HSL:n hallitukseen (§ 16), mikä on ollut toimintatapana jo kahden hallituskauden ajan. Myös kirjaus kuntayhtymän mahdollisuudesta olla osakkaana osakeyhtiöissä (§ 2) vahvistaa nykytilanteen, sillä HSL on jo tälläkin hetkellä osakkaana muun muassa lippu-, maksu- ja matkustajainformaatiotratkaisuja tuottavassa yhtiössä.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 4	12.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 16	26.01.2026
Valtuusto		23.02.2026

Taloutta koskevinä täysin uusina kohtina perussopimuksessa on talouden ja toiminnan seurantajärjestelmä sekä raportointi jäsenkunnille (§ 23), tilikauden yli- ja alijäämäkäsittely (§ 24) sekä alijäämän kattaminen (§ 25). Uudet kohdat ovat kuitenkin sisällöltään tavanomaisia ja toimintatavat osin jo käytössä.

Ehdotettu perussopimus sisältää useita tarkennettuja toimintatapoja. Nämä liittyvät kuntayhtymästä eroamiseen ja siihen kuuluviin jäsenkunnan ja kuntayhtymän velvollisuuksiin (§ 6), uuden jäsenkunnan peruspääomaosuuden määrittämiseen (§ 20) ja kuntaosuuden yli- ja alijäämän kattamiseen (§ 27). Sisällöt ovat tavanomaisia ja monin osin samansuuntaisia Kuntaliiton laatiman kuntayhtymän perussopimusmallin kanssa.

Kaksi ehdotetuista muutoksista vaikuttaisi vähäisissä määrin yhtymäkokouksen ja yksittäisten jäsenkuntien suhteeseen. Yhtymäkokouksen rooli vahvistuisi suhteessa yksittäisiin jäsenkuntiin, kun se jatkossa voisi perustaa tai purkaa rahaston ilman jäsenkuntien suostumusta (§ 14). Toisaalta yksittäisten jäsenkuntien rooli vahvistuisi, kun jatkossa eroavan jäsenkunnan perussopimuksesta poikkeava jäsenyyden päättymisajankohta edellyttäisi yhtymäkokouksen yksimielisyyttä enemmistöpäätöksen sijaan (§ 6).

Käytännönläheisin ja varsinainen toimintaa muuttava ehdotus liittyy jäsenkuntien lausuntoaikatauluun HSL:n vuosittain laadittavaa toiminta- ja taloussuunnitelmaa koskien (§ 22). Uusi perussopimus aikaistaisi ja pidentäisi lausuntoaikataulua ja se pitenisi kokonaisuudessaan yli kolmella viikolla.

Ehdotetun perussopimuksen vaikutukset ovat pääosin neutraaleja, sillä muutokset ovat joko teknisiä tai vahvistavat jo käytössä olevia toimintatapoja. Uusien perussopimuksen kohtien ratkaisuehdotukset ovat tavanomaisia. Espoon kaupunki on konsernijaoston toimiohjein jo aiemmin puoltanut HSL:n hallintosäännön muutoksia, ja näin ollen niiden hyväksyminen osaksi perussopimusta on johdonmukaista. Millään muutoksella ei ole erityistä kielteistä vaikutusta Espoon näkökulmasta. Myönteisenä voidaan nähdä toiminta- ja taloussuunnitelman luonnosta koskevan, pääosin kesälle osuvan lausuntoaikataulun pidentäminen, joka vahvistaa hyvän valmistelun ja päätöksenteon edellytyksiä. Ehdotetun perussopimuksen hyväksymiselle ei näin ollen ole esteitä.

Kokousasian liitteenä on uusi ehdotettu perussopimus sekä HSL:n luoma koonti keskeisimmistä muutoksista. Oheismateriaalina on voimassa oleva perussopimus sekä palstavertailu voimassa olevasta ja uudesta perussopimuksesta.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 4	12.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 16	26.01.2026
Valtuusto		23.02.2026

Toimivalta: Kuntalain 55 §:n mukaan kuntayhtymä perustetaan kuntien välisellä valtuustojen hyväksymällä perussopimuksella. Näin ollen myös kuntalain 57 §:n mukainen perussopimuksen muuttaminen kuuluu valtuuston toimivaltaan.

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 12.01.2026 § 4

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto

1
hyväksyy liitteen mukaisen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimuksen.

2
valtuuttaa kaupunginjohtajan allekirjoittamaan perussopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa teknisiä tai muita vähämerkityksellisiä muutoksia.

Käsittely

Päätös

Konserni- ja tilajaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.01.2026 § 16

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 4
§ 16

12.01.2026
26.01.2026
23.02.2026

1

hyväksyy liitteen mukaisen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimuksen.

2

valtuuttaa kaupunginjohtajan allekirjoittamaan perussopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa teknisiä tai muita vähämerkityksellisiä muutoksia.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

- 19 Perussopimusehdotus
- 20 Keskeiset muutokset perussopimukseen

Oheismateriaali

- Voimassa oleva perussopimus
- Perussopimusmuutosten palstavertailu

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 6
§ 19

12.01.2026
26.01.2026
23.02.2026

Asianumero 598/10.03.02/2023

Valtuusto 23.02.2026

10

Laurinlahden koulun ja uuden päiväkodin hankesuunnitelman hyväksyminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Martinsen Kimmo
Riihimäki Tiina
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto hyväksyy liitteenä olevan Laurinlahden koulun ja uuden päiväkodin hankesuunnitelman.

Käsittely

Päätös

Selostus

Yleistä

Laurinlahden koulu ja uusi päiväkotito sijaitsevat osoitteessa Merisaapas 2-6, Espoo. Hankkeen projektinumero on PRH8454 ja kohdenumero KR9667.

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi hankkeen tarveselvityksen 08.03.2023. Tavoitteena on rakentaa tilat kolmisarjaiselle alakoululle ja 10-ryhmäiselle päiväkodille samaan rakennukseen.

Laskennallinen perusopetuksen oppilaiden oppilaspaikkamäärä on 534 ja vaativan tuen opetuksen oppilaiden lukumäärä on 18. Rakenteellisia varhaiskasvatuspaikkoja on 210.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 6	12.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 19	26.01.2026
Valtuusto		23.02.2026

Koulun kuudesta erityisopetusryhmästä kolme toteutetaan vaativan tuen opetuksena, joissa opetus järjestetään toiminta-alueittain.

Puretun Laurinlahden koulun paikalle rakennetaan uudisrakennus. Merisaappaan koulu liittyy hankkeeseen peruskorjattuna tai uudisrakennuksena, joka liitetään kiinteäksi osaksi koulun uudisrakennusta ja tontit yhdistetään. Merisaappaan koulun osata valmistelu on vielä kesken.

Hankesuunnitelman jälkeen tehdyn selvityksen mukaan Merisaappaan koulun peruskorjausvaihtoehdossa rakennuksen korjausasteeksi on arvioitu 120 %. Hanke mahdollistaa 220 oppilasta enemmän verrattuna nykyiseen. Oppilaskapasiteetin nosto vastaa Espoonlahden väestömäärän kasvuun. Laurinlahden kouluun sijoitetaan Espoonlahden alueen vaativan tuen opetusryhmiä 3 kpl.

Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvun ja varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nousun perusteella varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä kasvaa Espoonlahden alueella laskennallisesti noin 1818 lapsella vuoteen 2034 mennessä (huomioitu osallistumisaste ja alle 3-vuotiaiden osuus). Hanke korvaa Kipparin päiväkodin peruskorjauksen, joten hankkeessa saadaan noin 105 uutta rakenteellista varhaiskasvatuspaikkaa.

Espoonlahdessa sijaitsee myös nykyisin Laurinlahden päiväkotia, joka ei liity tähän hankkeeseen. Hankkeeseen kuuluvan päiväkodin nimi tarkennetaan myöhemmin epäselvyyksien välttämiseksi hankkeen edetessä.

Ennen varsinaista rakennussuunnittelua kortteliin tarvitaan asemakaavamuutos ja tonttien yhdistäminen. Syksyllä 2025 esiteltiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja keväällä 2025 ehdotussuunnitelmat. Kaava olisi lainvoimainen syksyllä 2026.

Hankkeen laajuus

Hankkeen laajuus on kaikkiaan 6 757 hym², josta koulun osuus on 4 829 hym² ja päiväkodin 1 608 hym². Yhteiset tilat ovat 321 hym². Hankkeen bruttoala on 10 500 m². Koulun tehokkuustavoite on 1,45 (brm²/ hym²) ja päiväkodin 1,42 (brm²/ hym²).

Piha ja liikenne

Koulun piha-alueet sekä liikuntakenttä toteutetaan Espoon kaupungin koulujen ja päiväkotien pihasuunnitteluohjeiden mukaisesti. Kasvun ja oppimisen toimialan tavoitteena on, että koulun oppilaiden käytössä olevaa välitunti- ja leikkipiha-alueita on 7 m² oppilasta kohden.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 6	12.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 19	26.01.2026
Valtuusto		23.02.2026

Koulun viereinen Ankkurinkenttä kunnostetaan pihasuunnitteluohjeen mukaisesti tarkoituksenmukaisella tavalla koulun liikuntakentäksi.

Päiväkodin leikkipihan tavoitelaajuus Espoon päiväkodeissa on 15 m² / varhaiskasvatuspaikka. Tavoitelaajuudella laskettuna 10 ryhmäisen 210 varhaiskasvatuspaikan päiväkodin aidattu leikkipiha-alue on 3 150 m². Leikkipiha varustetaan lasten ikäkausien mukaista toimintaa varten.

Henkilökunnalla on yhteinen pysäköintialue, johon koko henkilökunta voi pysäköidä.

Tavoitteena on 56 pysäköintipaikkaa henkilöstölle. Päiväkodille toteutetaan lisäksi saattopaikkoja 10 kpl ja koululle 4 paikkaa satunnaisia kävijöitä varten.

Vaativan tuen oppilaiden saattoratkaisut toteutetaan omana kokonaisuutenaan tilojen välittömään läheisyyteen.

Pyöräpysäköintipaikkojen määrän osalta noudatetaan tulevan kaavan määrittämää pyöräpaikkojen määrää 1/40 kem². Pihaan toteutetaan 25 skuuttitelinettä.

Hankesuunnitelman valmistumisen jälkeen on hiilijalanjäljen tavoitetasoksi asetettu Espoon toimitilahankkeissa 10 % alitus vuoden 2028 hiilijalanjäljen kansallisista raja-arvoista. Vuoden 2028 kansallista arvoa ei vielä ole asetettu. Tällä hetkellä ei ole vielä kokemuksia tiukennettujen hiilijalanjäljen raja-arvojen kustannusvaikutuksista, joten tällä saattaa olla kustannuksia nostava vaikutus, joka tarkastellaan suunnittelun aikana.

Aikataulu

Hankesuunnitelma hyväksytty 23.2.2026
Rakennussuunnittelu 7.9.2026 - 1.11.2027
Rakentaminen 10.4.2028 - 27.5.2030
Käyttöönotto 27.5.2030

Tavoitehinta

Kustannusarviossa on arvioitu kustannukset kahdesta eri vaihtoehdosta.

Kummassakin vaihtoehdossa koulu ja päiväkotitoimivat samassa rakennuksessa.:

- A. Uudisrakennusvaihtoehto. **37,3 milj. euroa**
Koko kortteliin rakennettava koulun ja päiväkodin sisältävä uudisrakennus.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 6	12.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 19	26.01.2026
Valtuusto		23.02.2026

- 44 634 euroa / oppilas perusvarustellut tilat (534)
- 230 074 euroa / vaativan tuen opetuksen oppilas (18)
- 44 406 euroa / varhaiskasvatuspaikka (210)

B. Uudisrakennus- ja peruskorjausvaihtoehto. **39,1 milj. euroa**

Merisaappaan koulurakennus peruskorjataan päiväkodiksi ja koulurakennus toteutetaan uudisrakennuksena.

- 46 801 euroa / oppilas perusvarustellut tilat (534)
- 241 246 euroa / vaativan tuen opetuksen oppilas (18 oppilasta)
- 46 562 euroa / varhaiskasvatuspaikka (210)

Investointiohjelmassa on varattu määrärahaa vuosille 2026-2030 **36,0 milj. euroa**.

Hanke pyritään ohjaamaan investointiohjelman mukaiseen tavoitteelliseen toteutushintaan kustannustehokkailla suunnitteluratkaisuilla ja tarpeen vaatiessa investointiohjelman päivityksessä huomioidaan mahdollinen määrärahan tarve vuodelle 2030.

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 12.01.2026 § 6

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto ehdottaa kaupunginhallitukselle, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan Laurinlahden koulun ja uuden päiväkodin hankesuunnitelman.

Käsittely

Päätös

Konserni- ja tilajaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 6
§ 19

12.01.2026
26.01.2026
23.02.2026

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.01.2026 § 19

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan Laurinlahden koulun ja uuden päiväkodin hankesuunnitelman.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

- 21 Hankesuunnitelma Laurinlahden koulu ja päiväkot
- 22 Laurinlahti koulu ja päiväkot tilaohjelma

Oheismateriaali

- Laurinlahden koulun ja uuden päiväkodin tarveselvitys

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

44/88

Kaupunginhallitus

§ 359

01.12.2025

Valtuusto

§ 10

19.01.2026

Valtuusto

23.02.2026

Asianumero 4013/06.01.00/2025

Valtuusto 23.02.2026

11

Valtuustokysymys Espoon hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen nykytilasta sekä yhteistyöstä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa (Pöydälle 19.1.2026)

Valmistelijat / lisätiedot:

Ikäheimonen Taru

etunimi.sukunimi@espoo.fi

Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Petra Mannehin ym. 21.10.2025 jättämään valtuustokysymykseen Espoon hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen nykytilasta sekä yhteistyöstä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa ja toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustokysymyksen sisältö

Valtuutetut Petra Manne ja 30 valtuutettua ovat esittäneet 21.10.2025 päivätyn kysymyksen Espoon hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen nykytilasta sekä yhteistyöstä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa.

Kaupunginhallitus
Valtuusto
Valtuusto

§ 359
§ 10

01.12.2025
19.01.2026
23.02.2026

Tiivistelmä:

- Espoo edistää hyvinvointia ja terveyttä laajalla verkostoyhteistyöllä kaupungin yksiköiden, järjestöjen ja kumppanien kanssa. Konkreettinen toiminta kytkeytyy järjestöjen kanssa tehtävään työhön (mm. tilakysymykset), hyvinvointisuunnitelman valmisteluun, asukasosallisuuden kehittämiseen sekä ehkäisevään päihdetyöhön ja hyte-viestintään.
 - Yhteistyötä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa tehdään mm. hyte-neuvotteluissa ja yhteisissä työryhmissä kuukausittain tai harvemmin.
 - Hyvinvoinnin ja osallisuuden kehitystä seurataan vuosittain mittareilla ja raporteilla. Vuosittaiset mittarit määritellään hyvinvointisuunnitelmassa (valmisteilla).
 - Espoon ja hyvinvointialueen yhteistyön rajapinnat, yhteyshenkilöt ja tiedonvaihto ovat osittain vakiintumattomia ja puutteellisia. Yhteistyötä kehitetään kohti parempia tuloksia samalla, kun molemmilla organisaatioilla on tarve kustannustehokkuuteen ja oman tekemisen keskittymiseen ydintehtäviin.
 - Osallisuutta kehitetään uudistamalla osallisuusmallia ja kokeilemalla uusia osallistumisen tapoja.
- 1. Miten Espoon kaupunki tällä hetkellä toteuttaa lakisääteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävää ja millaista yhteistyötä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa tehdään hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisessä?**

Kuntalain (410/2015) mukaan kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtiminen on kunnan perustehtävä. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) velvoittaa kuntia edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistäminen on Espoossa ennen kaikkea laajaa verkostotyötä kaupungin omien tulosyksiköiden, järjestöjen ja muiden kumppanien kanssa. Espoon kaupungilla verkostotyö on konkreettisesti valtuustokausittaisen hyvinvointisuunnitelman valmistelua ja kirjoittamista Espoo-tarinan ja laajasti järjestettyjen työpajojen pohjalta, järjestöjen kanssa käytävää keskustelua sekä suunnitelmia tiloista, järjestöavustuksista sekä uusista yhteistyömahdollisuuksista. Lisäksi kuntalaisten asukasosallisuuden parantamiseksi olemme kokeilleet Voxit-osallisuusalustaa hyvinvointisuunnitelman valmistelussa yhteistyössä Kasvun ja oppimisen toimialan sekä vaikuttamistoimielinten kanssa. Hyvinvointitiedolla

Kaupunginhallitus
Valtuusto
Valtuusto

§ 359
§ 10

01.12.2025
19.01.2026
23.02.2026

johtamista kehitämme HyteData 2.0 -hankkeessa, jota Espoo vetää ja jossa hyvinvoinnin asiantuntijoilla on iso rooli. Ehkäisevän päihdetyön kehittämiseksi kilpailutamme päihdekasvatusoppitunteja, koordinoimme yhteistyötä kaupungin eri tapahtumissa ja toimissa sekä valmistelemme ehkäisevän päihdetyön kaupunkitasoista suunnitelmaa. Viestinnällä pyrimme vaikuttamaan kuntalaisiin, jotta he valitsisivat hyvinvointinsa kannalta viisaita toimia. Vastaamme myös vaikuttamistoimielinten eli vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnasta sekä siitä, että heidän äänensä tulisi kuuluviin kaupungissa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa konkreettinen yhteistyö liittyy parhaillaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosittaisten lakisääteisten hyte-neuvotteluiden valmisteluun. Lisäksi hyvinvointialueelta on edustajat nimettyinä Espoon hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden ohjausryhmissä sekä oppilashuoltoryhmässä. Keskustelemme aktiivisesti sekä hyvinvointialueen että muiden alueen kuntien kanssa mm. lakisääteisten asiakirjojen laadinnasta, turvallisuuteen liittyvistä toiminnoista eri kunnissa, ehkäisevän päihdetyön toteuttamisesta sekä kuntien toiveista hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi yhteisesti. Myös hyvinvointitiedolla johtamista tehdään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

2. Millaisia rakenteita tai yhteistyöfoorumeita kaupungin ja LUVN:n välillä on luotu HYTE-työn edistämiseksi, ja miten ne toimivat käytännössä ja palveluketjuissa, kuten lasten, nuorten ja perheiden palveluissa, mielenterveys- ja päihdetyössä tai ikääntyneiden hyvinvoinnin tukemisessa?

- HYTE-työn rakenteiden osalta sovittuja käytänteitä Espoon kaupungin ja LUVN:in välillä on tällä hetkellä:
- LUVN-hyteverkosto 4krt/vuosi
- HYTE-neuvotteluiden yhteisvalmistelu (n. 1kk ennen neuvotteluita)
- Ikääntyneiden hyvinvointi ja terveys Länsi-Uudellamaalla (1-2 krt / vuosi) + epävirallinen ikääntyneiden hyvinvointikokous Espoon kanssa 1 krt/kk, jossa mukana on hyvinvointipäällikkö, järjestöasiantuntija, ikääntyneiden liikunnasta vastaava sekä ikääntyneiden kulttuuritoiminnasta vastaavat asiantuntijat
- LUVN-hyvinvointitietoryhmä 3 krt / vuosi
- Lähisuhde- ja perheväkivaltatyöryhmä
- Yhteisen HYTE-vuosikellon valmistelun työryhmä
- LUVN-kuntien EMPT-verkosto (ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö)
- Lisäksi eri tulosyksiköiden asiantuntijat ovat suoraan yhteydessä keskenään arjen työssä yhteistyön kehittämiseksi.

Kaupunginhallitus
Valtuusto
Valtuusto

§ 359
§ 10

01.12.2025
19.01.2026
23.02.2026

3. Miten Espoon kaupunki seuraa ja arvioi asukkaiden hyvinvoinnin ja osallisuuden kehitystä, ja mitä tuloksia viimeisimmät hyvinvointitilastot tai -raportit osoittavat?

Espoon kaupunki seuraa vuosittain asukkaiden hyvinvoinnin ja osallisuuden kehitystä mittarein, jotka on määritelty valtuustokauden alussa hyväksytyssä hyvinvointisuunnitelmassa. Espoolaisten hyvinvointia raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä ja hyvinvoinnin tilasta tehdään esitys vuosittain myös Toimintaympäristön tila -raporttiin (julkaistaan Espoon kaupungin kotisivulla huhtikuun alussa). Hyvinvointisuunnitelmaa ja koko valtuustokauden toimintaa raportoidaan valtuustokauden lopussa hyvinvointikertomuksessa, joka on tarkkuustasoltaan laajempi kuin vuosittainen raportti, jossa keskitytään pääasiassa hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden seurantaan.

Viimeisimmät hyvinvointitilastot osoittavat, että onnistumisia espoolaisten hyvinvoinnissa eri ikäkausiryhmissä nähdään alla olevan mukaisesti:

Lapset ja nuoret

- Nuorten humalahakuinen juominen on vähentynyt
- Tupakointi on vähentynyt
- 8.–9.-luokkalaisten sähkötupakan käyttö oli vähentynyt
- Peruskouluikäisten hyvinvointi, terveys, elämäntavat ja kasvu ympäristön turvallisuus on valtakunnallisen keskiarvon tasolla
- Yksinäisyyttä kokeneiden tyttöjen osuudet ovat vähentyneet. Yläkouluikäisten sekä toisella asteella opiskelevien tyttöjen yksinäisyyden kokemus on vähentynyt
- Suurin osa lapsista ja nuorista koki kuuluvansa johonkin joukkoon tai ryhmään. Osallisuuden kokemus on koko maan keskiarvon yläpuolella
- Espoolaiset harrastavat valtakunnallisesti verrattuna paljon
- Espoolaisen koulutusaste on korkeampi kuin Suomessa keskimäärin
- Kouluinnotus oli alakoulussa noussut 42 %:sta 50 %:iin, ja yläkoulussakin 16 %:sta 20 %:iin
- Päivittäinen väsymys ja uupumus oli vähentynyt 8.–9.-luokkalaisilla ja lukiolaisilla
- Yläkoululaisista terveydentilansa kokee keskimäärin tai huonoksi aiempaa harvempi
- Seksuaalisen ahdistelun kokemukset olivat vähentyneet sekä yläkoulussa että lukiossa

Aikuisväestö

- Espoolaisten hyvinvointija terveys on usealla mittarilla tarkasteltuna keskiarvon yläpuolella

Kaupunginhallitus
Valtuusto
Valtuusto

§ 359
§ 10

01.12.2025
19.01.2026
23.02.2026

- Elintavoissa on tapahtunut positiivista kehitystä: aikuisväestön liikkuminen on lisääntynyt edellisestä mittauskerrasta, lihavuus on vähentynyt, alkoholia liikaa käyttävien osuus on vähentynyt
- Espoolaisten sairastavuus on matala muihin kuusikkokuntiin verrattuna. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien määrä on vähentynyt edellisen valtuustokauden aikana
- Menetetyt elinvuodet (PYLL) ovat vähentyneet valtuustokauden aikana ja ovat kuusikkokunnista matalimmat
- Aikuisväestön aktiivisuus kuntavaaleissa ja osallisuuden kokemus ovat kasvussa
- Työkyvyttömäksi itsensä kokevien osuus on pienin pääkaupunkisedulla

Ikääntyneet

- Suurin osa ikääntyneistä elää itsenäistä ja aktiivista elämää: kolme viidestä kokee elämänlaatunsa ja terveytensä hyväksi.
- Päivittäin tupakoivien ikääntyneiden osuus on laskenut
- Yli 75-vuotiaiden kokemus elämänlaadusta on parantunut
- 65 vuotta täyttäneiden kuolleisuus on Espoossa alhaisempi kuin muissa kuusikkokunnissa
- Yli 65-vuotiaat osallistuvat aktiivisesti järjestötoimintaan
- Espoolaisten yli 75-vuotiaat kokevat selvästi vähemmän suuri vaikeuksia arkitoimissa kuin koko maassa (6 %-yksikön ero)
- 85 % yli 75-vuotiaista on tyytväisiä asuinalueensa olosuhteisiin Espoossa
- Espoossa 96,8 % 75-84 –vuotiaista asuu kotona - määrä on pysynyt valtuustokauden aikana samana

Kehitettävää kuitenkin löytyy kaikissa ikäryhmissä:

Lapset ja nuoret

- Aamupalan jättää syömättä useampi yläkouluikäinen kuin ennen
- Nikotiinipussien käyttö on lisääntynyt jyrkästi
- Koululounaan syö harvempi lapsi tai nuori kuin kahdella edellisellä mittauskerralla
- Peruskouluikäisten nikotiinipussien käyttö on lisääntynyt
- Yksinäisyyttä kokeneiden poikien osuus on kasvanut. Yläkouluikäisten poikien kohdalla yksinäiseksi itsensä tuntevien osuus oli ulkomailla syntyneillä ulkomaalaistaustaisilla yli kaksinkertainen suomalaistaustaisiin verrattuna
- Nettiriippuvuus on Espoossa selvästi suurempaa kuin koko maan keskiarvo
- Erityisesti maahanmuuttajataustaiset ja vähemmistöihin kuuluvat lapset ja nuoret ovat kokenee ennakkoluuloja ja syrjintää

Kaupunginhallitus
Valtuusto
Valtuusto

§ 359
§ 10

01.12.2025
19.01.2026
23.02.2026

Aikuisväestö

- Riittämättömästi nukkuvien osuus on kasvanut
- Merkittävä psyykkinen kuormittuneisuus on lisääntynyt työikäisten osalta (18 %) niin Espoossa kuin koko maassa. Erityisesti 20-39 – vuotiaiden on havaittu olevan kuormittunein ikäryhmä
- Elämänlaatunsa hyväksi tunteneiden osuus on laskenut
- Itsensä yksinäiseksi kokeneiden osuus on kasvanut
- Koulutusryhmien väliset hyvinvointierot ovat edelleen suuria. Matalan koulutustason ryhmässä suurempi osa kokee terveydentilansa, työkykynsä ja elämänlaatunsa huonommaksi kuin korkeammin koulutetut

Ikääntyneet

- Ikääntyneiden psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus on lisääntynyt. Kuormittuneisuutta kokee joka kymmenes yli 65-vuotias
- Espoolaisten ikääntyneiden lihavuus on lisääntynyt
- Ikääntyneiden alkoholinkäyttö on lisääntynyt. Kaksi viidestä käyttää liikaa alkoholia Espoossa.
- 500 metrin matkalla suuria vaikeuksia kokevien osuus on kasvanut
- Yksinäisyyden kokemus on kasvanut edelleen, joka kymmenes kokee itsensä yksinäiseksi
- Aikaisempaa useampi kokee terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi
- Yli 65-vuotiaiden kokemus elämänlaadusta on heikentynyt.

4. Mitä erityisiä haasteita tai kehittämistarpeita on tunnistettu kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyössä, ja miten niitä aiotaan ratkaista?

Yhteistyötä on tarpeen kehittää kaupungin ja hyvinvointialueen välillä, jotta voimme turvata asukkaillemme mahdollisuuden hyvään elämään. Osassa HYTE-työn kannalta oleellisista tehtävistä Espoon ja hyvinvointialueen vastinparit ovat vielä epäselvät. Yhteistyön rakentamista ovat osaltaan haastaneet nopeat muutokset hyvinvointialueen organisaatiossa ja talouden tasapainottamisen edellyttämien toimien vaikutukset yhteistyön resursseihin. Yhteistyötä on tarpeen parantaa esimerkiksi varhaiskasvatuksen ja neuvolatoiminnan välillä. Myös varsinaisen HYTE-työn ulkopuolella (mm. työllisyys, turvallisuus- ja pelastustoiminta, kotoutuminen) tulee edelleen kehittää kaupungin ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä.

Hyvinvointialue on kaventanut tukeaan järjestöille avustuksissa ja tiloissa. Se luo Espoolle paineita tukea järjestöjä aiempaa laajemmin, mihin on vaikea vastata kattavasti, koska talouden tasapainotus on vaativassa

Kaupunginhallitus
Valtuusto
Valtuusto

§ 359
§ 10

01.12.2025
19.01.2026
23.02.2026

vaiheessa myös kaupungissa. Espoo on kuitenkin parhaillaan toteuttamassa toimia, joilla ns. hyte-järjestöille pystytään tarjoamaan nykyistä jonkin verran enemmän kaupungin tiloja.

Alkuvaiheen haasteiden jälkeen myönteisenä kehityksenä oppilashuollon resursointi on lisääntynyt ja kouluihin sijoitettujen ammattilaisten, kuten psykologien, kuraattorien ja terveydenhoitajien, tehtäviä on saatu aiempaa paremmin täytettyä. Kehittämistarpeita on edelleen muun muassa hyvinvointialueen tuottaman oppilashuollon ja kaupungin koulujen tietojärjestelmien tiedonvaihdossa.

Hyvinvointialueen uuden strategian ensimmäinen muutoslupaus koskee lasten ja nuorten ensisijaisten palveluiden vahvistamista. Espoon tavoitteisiin ja haasteisiin peilaten on tärkeää, että onnistumme lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä elämänhallinnan, terveyden, oppimisen ja harrastamisen kokonaisvaltaisessa tukemisessa yhteistyönä. Hyvinvointialueen sekä Länsi-Uudenmaan kaupunkien ja kuntien kesken on sovittu yhteisen linjauksen ja toimenpiteiden valmistelusta mm. lasten ja nuorten some-liikakäytön sekä kotiintuloaikojen edistämiseksi.

5. Miten Espoon asukkaiden osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia omassa hyvinvoinnissaan ja palveluiden kehittämisessä edistetään? Miten huomioidaan maahanmuuttajien ja erityisryhmien mahdollisuudet osallisuuteen?

Espoon osallisuusmalli tullaan valtuustokauden aikana uudistamaan vastaamaan paremmin uutta Espoo-tarinaa. Vahvistamme vanhoja ja kehitämme uusia osallistumisen tapoja, joista Voxit-alustan pilotointi on yksi esimerkki. Poikkihallinnolliset ohjelmat tavoittelevat todennäköisesti omilla toimenpiteillään myös paikallista asukasosallisuutta (suunnittelutyö vielä kesken). Maahanmuuttajapalveluiden kanssa suunnittelemme keskustelutilaisuuksia eri väestöryhmille (Työkalu väestösuhdetyöhön | Yhdenvertaisuus.fi), jotta heidän kokemuksensa ja äänsä saataisiin myös kuuluville

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.12.2025 § 359

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Petra Mannehin ym. 21.10.2025 jättämään valtuustokysymykseen Espoon hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden

Kaupunginhallitus
Valtuusto
Valtuusto

§ 359
§ 10

01.12.2025
19.01.2026
23.02.2026

edistämisen nykytilasta sekä yhteistyöstä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa ja toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Valtuusto 19.01.2026 § 10

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Petra Mannehin ym. 21.10.2025 jättämään valtuustokysymykseen Espoon hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen nykytilasta sekä yhteistyöstä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa ja toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Puheenjohtaja Marttilan kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko asia jättää yksimielisesti pöydälle. Koska pöydällepanoehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Päätös

Valtuusto:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys Yhteistyö Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa ja hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen nykytilasta sekä yhteistyöstä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

52/88

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 37

09.02.2026
23.02.2026

Asianumero 4662/10.03.02/2025

Valtuusto 23.02.2026

12

Valtuustokysymys järjestöjen toimitiloista ja kaupungin tuesta järjestöille

Valmistelijat / lisätiedot:
Ikäheimonen Taru
Lundell Jani
Rautavaara Kirsti
Tiilikkala Maria
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Johanna Värmälän ym. 4.12.2025 jättämään valtuustokysymykseen järjestöjen toimitiloista ja kaupungin tuesta järjestöille ja toteaa kysymykseen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuutetut Johanna Värmälä ja 27 muuta valtuutettua ovat jättäneet 4.12.2025 valtuustokysymyksen järjestöjen toimitiloista ja kaupungin tuesta järjestöille. Kysymyksessä tuodaan esille toivomus, jonka valtuusto on hyväksynyt 15.8.2025. Toivomuksen mukaan vuoden 2026 budjettineuvotteluihin tuotaisiin tieto järjestöjä koskevasta tilaselvityksestä. Lisäksi valtuusto toivoi, että Espoo edistäisi järjestöjen toimintamahdollisuuksia tilaselvityksen avulla. Taustalla on huoli järjestöjen toimintaedellytyksistä.

Valtuustokysymyksessä kysytään seuraavaa:

1. Miten Espoo voisi nopeuttaa järjestöjä koskevaa tilaselvittelyä, jotta järjestöissä on vuoden 2026 alussa tieto, missä tiloissa järjestöt toimivat tulevana vuosina?

2. Miten Espoo voisi edistää järjestöjen tarvitsemien tilojen antamista Länsi-Uudenmaan muiden kuntien hyviä toimintamalleja hyödyntäen?

Vastaus valtuustokysymykseen

Tiivistelmä:

- Espoo tunnistaa järjestöjen keskeisen roolin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä kuntalain velvoitteen tukea järjestöjen toimintaedellytyksiä ja osallisuutta.
- Kaupungin tilat ovat Tilapalvelut liikelaitoksen hallinnassa, ja tilojen käyttö järjestöille tapahtuu kaupungin tulosityksiköiden kautta kilpailulainsäädäntö huomioiden.
- Hyvinvointialuemuutoksen jälkeen havaittiin, että osalla hyte järjestöistä ei ole luontevaa kaupungin tulosityksikköä tilakumppaniksi, minkä vuoksi on käynnistetty laaja tilaselvitys.
- Espoossa valmistellaan yhteisiä linjauksia järjestöjen tilojen kuntalaiskäytöstä sekä päävuokralaismallia hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen tiimin kautta.
- Kaupunki kokeilee kohtaamispaikkatoimintaa Olarin Talvipuutarhassa käynnistyneellä tilapilotilla vuonna 2026.
- Järjestöjä tuetaan tällä hetkellä vuokra avustuksin, joiden määrä on kasvamassa vuodesta 2025 vuoteen 2026

Valtuustokysymyksessä on tuotu esille huoli järjestöjen toimintaedellytyksistä nykyisessä tilanteessa. Kunnilla on lakisääteinen velvollisuus toimia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä järjestöjen kanssa. Kuntalain 1 § ja 22 § velvoittavat kuntia myös edistämään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia. Järjestöillä on tärkeä rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä, sillä järjestöt työskentelevät lähellä kansalaisen arkea. Järjestötoiminnassa ihmisillä on mahdollisuus osallistua yhteiskunnan toimintaan ja erilaisiin harrastuksiin.

1. Miten Espoo voisi nopeuttaa järjestöjä koskevaa tilaselvittelyä, jotta järjestöissä on vuoden 2026 alussa tieto, missä tiloissa järjestöt toimivat tulevana vuosina?

Espoossa kaupungin tilat ovat Tilapalveluiden – liikelaitoksen omistuksessa. Tilapalvelut vuokraavat tiloja edelleen pääkäyttäjilleen eli kaupungin omille tulosityksiköille. Kilpailulainsäädäntö estää Tilapalveluita liikelaitoksena tukemasta ulkoisia vuokralaisia. Tulosityksiköt voivat vuokrata hallinnoimiaan tilojaan edelleen yhdistyksille, järjestöille tai

yksittäisille kuntalaisille lautakuntien määrittelemien käyttöperiaatteiden ja hinnastojen mukaan.

Tämän mukaan esimerkiksi liikuntaseurat vuokraavat tai saavat lautakunnan päätöksen mukaisesti liikuntatilat liikuntapalveluilta ja nuorisojärjestöt nuorisopalveluilta. Hyvinvointialueuutoksen jälkeen huomattiin, että hyvinvointia ja terveyttä edistävien järjestöjen joukossa on esimerkiksi eläkeläisjärjestöjä, joilla ei ole kunnan puolella luontevaa omistajaa, joilta vuokrata tiloja. Tämän havainnon myötä Espoossa ryhdyttiin selvittämään, mitä eri tiloja kaupungilla on ja minkälaisessa käyttötarkoituksessa. Tällaista isoa, kattavaa selvitystä ei Espoossa ole aikaisemmin tehty.

Selvitystä on valmisteltu maaliskuusta 2025 alkaen ja selvitystyö osoittautui matkan varrella huomattavasti laajemmaksi ja monimutkaisemmaksi kuin alun perin arveltiin, minkä vuoksi työ on ollut hidasta. Työtä ei ole ollut mahdollista nopeuttaa käytössä olleella henkilöresurssilla. Kaupungin tilat ovat hyvin monimuotoisia ja järjestöjen tilatarpeet keskenään erilaisia, jolloin yksi malli ei palvele kaikkia.

2. Miten Espoo voisi edistää järjestöjen tarvitsemien tilojen antamista Länsi-Uudenmaan muiden kuntien hyviä toimintamalleja hyödyntäen?

Selvityksen myötä nousi tarve kaupungin yhteisen linjauksen tekemiselle järjestöjen kuntalaiskäytön periaatteista. Tätä työtä lähdettiin valmistelemaan loppukeväästä 2025 yhteistyössä kulttuurin tulosityksikön ja Tilapalvelut-liikelaitoksen kanssa. Samanaikaisesti nähtiin, että erityisesti hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämistä tekevillä järjestöillä ei ole luontevaa kumppania kaupungin tulosityksiköissä. Asian ratkaisemiseksi lähdettiin suunnittelemaan hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen tiimin mahdollisuuksia toimia esimerkiksi eläkeläis- ja maahanmuuttajajärjestöjen päävuokralaisena, jonka käyttöperiaatteista ja hinnastosta vastaisi lokakuussa 2025 aloittava liikunta- ja hyvinvointilautakunta.

Espoossa ei ole kohtaamispaikkatiloja tai yhteisötaloja kaupungin omana toimintana, eikä myöskään kaupungin kanssa kumppanuudessa tuotettuna. Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen tiimi ryhtyi valmistelemaan tilapilottia Olarin Talvipuutarhan entisen nuorisotilan remontoituihin tiloihin. Tilapilotti käynnistyy tammikuussa 2026 ja kestää koko vuoden. Tämän jälkeen arvioidaan toiminnan jatko.

Lohjan esimerkki yhdistyksille myönnettävästä hyte-statuksesta on hyvä. Lohjan kaupunki tukee hyte-statuksen saaneita yhdistyksiä antamalla mm. koulujen opetustiloja, yhdistyksen talon tiloja tai kulttuuritalon salia maksutta käyttöön. Hyte-statusta haetaan ja se edellyttää yhteistyösopimuksen allekirjoittamista kaupungin kanssa. Espoossa

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 37

09.02.2026
23.02.2026

vastaavanlaisen toimintamallin käyttöönotto on mahdollista, mutta se vaatii resurssointia tilojen vuokrakustannuksiin ja toiminnan koordinointiin. Tällä hetkellä hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustuksista on myönnetty vuokra-avustuksia järjestöille. Vuonna 2025 vuokra-avustuksia jaettiin 115 000 euroa ja vuodelle 2026 summan on arvioitu nousevan noin 150 000 euroon.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.02.2026 § 37

Puhelinnumero 09 816 21

PäätösehdotusEsittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Johanna Värmälän ym. 4.12.2025 jättämään valtuustokysymykseen järjestöjen toimitiloista ja kaupungin tuesta järjestöille ja toteaa kysymykseen loppuun käsitellyksi.

Käsittely**Päätös**

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria**Liitteet**

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

56/88

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 37

09.02.2026
23.02.2026

Oheismateriaali

- Kv-kysymys Miten Espoo voisi nopeuttaa järjestöjä koskevaa tilaselvittelyä ja edistää tilojen antamista muiden Länsi-Uudenmaan kuntien hyviä toimintamalleja hyödyntäen.

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 5	26.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 38	09.02.2026
Valtuusto		23.02.2026

Asianumero 4661/14.07.00/2025

Valtuusto 23.02.2026

13

Valtuustokysymys työllisyyspalveluissa toteutettavasta yhteistyöstä ja toiminnan kehittämisestä

Valmistelijat / lisätiedot:
Suomi Hilla-Maaria

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Johanna Värmälän ym. 4.12.2025 jättämään valtuustokysymykseen työllisyyspalveluissa toteutettavasta yhteistyöstä ja toiminnan kehittämisestä sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Johanna Värmälä ja 16 muuta valtuutettua ovat jättäneet valtuustokysymyksen, jossa kysytään mitä hyötyä Uudenmaan liiton ja pääkaupunkiseudun kuntien kanssa tehtävästä yhteistyöstä on ollut työllisyyspalveluissa ja mitä hankaluuksia yhteistyössä on ilmennyt. Lisäksi valtuutetut ovat kysyneet millaisia vaihtoehtoja työllisyyspalvelujen toiminnan tehostamiselle olisi, jotta työllisyystilanne kohenisi nykyisestä ja pysyisi hyvänä ja miten Espoo-Kauniaisten työllisyysalueen toimintaa voisi edistää yhdessä henkilöstön ja henkilöstön edustajien kanssa.

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 5	26.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 38	09.02.2026
Valtuusto		23.02.2026

Vastaus valtuustokysymykseen

Tiivistelmä

- Espoon kaupungin työllisyyspalvelut tekee Helsingin ja Vantaan kaupunkien kanssa tiivistä ja organisoitua yhteistyötä erityisesti työnantajapalveluissa, hankinnoissa, koulutuksissa ja palvelutuotannossa. Tätä kutsutaan pääkaupunkiseudun (PKS) yhteistyöksi.
- PKS-yhteistyöstä on hyötyä monella eri tavalla. Yhteistyö tuo mukanaan yhtenäiset prosessit ja käytännöt, mikä helpottaa palveluiden hallintaa ja kehittämistä työllisyyspalveluissa. Yhteistyön avulla voidaan tarjota laajempaa koulutusvalikkoa työnhakijoille. Espoolaiset työnantajat saavat nopeaa ja laadukasta neuvontaa ja laajemman ehdokasvalikon rekrytointitoimeksiantoihin.
- Työllisyyspalveluiden työnantajaratkaisut-tiimi kontaktoi aktiivisesti työnantajia löytääkseen työllistymismahdollisuuksia työnhakija-asiakkaille ja kartoittaa työnantajien palvelutarpeita. Osaamiskeskuspalvelut on todettu tehokkaaksi tavaksi työllistää maahanmuuttajia sekä ohjata heitä tutkintoperusteiseen koulutukseen.
- Työllisyyspalveluissa kehitetään toimintaa yhteistyössä henkilöstön kanssa erilaisten asiantuntijaryhmien, tiimien kehittämispäivien ja tiedolla johtamisen vuoropuhelumallin kautta.

Yhteistyö pääkaupunkiseudun kuntien ja Uudenmaan liiton kanssa

Espoon kaupungin työllisyyspalvelut tekee yhteistyötä erityisesti pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa ja yhteistyö on alkanut jo TE-palveluiden siirron valmistelun alkaessa. Pääkaupunkiseudun (PKS) yhteistyö tarkoittaa Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien tiivistä ja organisoitua yhteistyötä erityisesti työnantajapalveluissa, hankinnoissa, koulutuksissa ja palvelutuotannossa. Yhteistyön tavoitteena on tuottaa vaikuttavia ja tehokkaita palveluja sekä työnantaja- että henkilöasiakkaille. PKS-yhteistyöllä on muodostettu yhteinen PKS-ohjausryhmä, jossa on mukana jokaisen kaupungin työllisyysjohtajat ja hankintajohtajat. Toiminnan koordinointiin on luotu yhteinen rakenne, joka on toiminut hyvin. Yhteistyöstä ovat päättäneet kaupunginjohtajat ja yhteistyö koskee lakisääteisiä palveluja. PKS-yhteistyö ei muodosta erillistä organisaatiota, vaan hallinto on pyritty pitämään mahdollisimman kevyenä ja työ tehdään jokaisen oman taustaorganisaation kautta määritellyillä rooleilla.

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 5	26.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 38	09.02.2026
Valtuusto		23.02.2026

PKS-yhteistyössä korostuvat seuraavat osa-alueet:

- Yhteiset työvoimapalvelujen hankinnat, joita tehdään perustuen ennakointi- ja tarvetietoon. Kilpailutus ja hankintaprosessi tehdään yhdessä sovitun mallin mukaisesti.
- Alueellinen työnvälitys: Rekrytointitoimeksiantoja vastaanotetaan ja toteutetaan koko PKS-alueen laajuisesti. Ehdokkaiden esittelyt ja haut tehdään laajasta asiakaspoolista, mikä mahdollistaa tehokkaamman rekrytinnin.
- Työnantajapalveluiden neuvonta: PKS-yhteistyöllä toteutetaan yhteinen puhelin- ja sähköpostineuvonta, jossa palveluvuorot jaetaan kaupunkien kesken. Esihenkilöt johtavat ja koordinoivat neuvontaa yhdessä.
- Muutosturva: PKS-yhteistyöllä toteutetaan yhteinen neuvontapalvelu työnantajille muutostilanteissa, erityisesti pienissä alle 10 henkilön muutoksissa, sekä yhteistyö suuremmissa muutostilanteissa.
- Työvoimakoulutukset ja kotoutumiskoulutukset: Koulutusten hallinnointi, valinnat ja seuranta tehdään yhdessä. Koulutusryhmät täytetään yhteisistä jonoista ja koulutusten markkinointi sekä tulosten seuranta hoidetaan PKS-tasolla.
- Ryhmämuotoiset valmennukset: Ryhmät täytetään ensisijaisesti oman kunnan/työllisyysalueen asiakkaila, mutta tarvittaessa myös muiden PKS-alueen asiakkaila.

Espoo kaupunkina hyötyy PKS-yhteistyöstä monin tavoin. Yhteistyö mahdollistaa resurssien ja osaamisen jakamisen, jolloin Espoo saa käyttöönsä koko PKS-alueen asiantuntijuuden ja palvelut. Rekrytointitoimeksiantojen käsittely laajemmasta hakijajoukosta parantaa mahdollisuuksia löytää sopivia työntekijöitä espoolaisille työnantajille. Espoolaiset työnantajat ja työnhakijat saavat nopeaa ja laadukasta neuvontaa, kun palveluvuorot jaetaan ja toimintaa johdetaan yhdessä. Espoolaiset pääsevät mukaan laajempiin koulutusryhmiin ja hyötyvät yhteisestä koulutustarjonnasta sekä tehokkaammasta koulutusmarkkinoinnista. Espoon kaupungin työllisyyspalvelut saa tukea muutostilanteissa, kun neuvontapalvelu ja yhteistyö muiden kaupunkien kanssa mahdollistaa nopean ja vaikuttavan avun. Yhteistyö tuo mukanaan yhtenäiset prosessit ja käytännöt, mikä helpottaa palveluiden hallintaa ja kehittämistä työllisyyspalveluissa.

Uudenmaan liiton TEPA24 Uusimaa-hankkeen (toiminta-aika 1.10.2023 - 31.12.2025) tavoitteena on ollut tukea Uudenmaan työllisyysalueiden muodostumista. Espoon työllisyyspalveluilla on ollut työllisyysalueen valmistelun aikana edustajat sekä ohjausryhmässä ja neuvottelukunnassa. Hankkeella on myös ollut yhteinen Teams-alusta valmistelijoille, jossa on jaettu tietoa tukemaan valmistelua ja mahdollistettu eri alueiden valmistelijoiden keskustelua. Hanke järjesti myös tietolähdetilaisuuksia, jotka koettiin hyödyllisiksi. Kuitenkin kuntien ja työllisyysalueiden omat

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 5	26.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 38	09.02.2026
Valtuusto		23.02.2026

valmistelut olivat hyvin eri vaiheissa etenemässä tässä kohtaa, ja sitä kautta hankkeen hyöty jäi Espoon työllisyyspalveluille PKS-yhteistyön rinnalla vähäisemmäksi. Espoo ei tarvinnut hankkeen tarjoamaa tukea vaan valmistelussa oli riittävät resurssit omasta takaa.

Työllisyyspalvelujen toiminnan tehostaminen ja yhteistyö henkilöstön kanssa

Työvoimapaalvelut ovat hyvin sääntelyn alaista toimintaa. Sääntelyn puron ja lakimuutosten kautta voitaisiin tarjota palveluja joustavammin työnhakijoille työllistymisen edistämiseksi. Keskeistä työllistymisen edistämässä on huomioida työnantajien mahdollisuudet palkata työvoimaa. Työnantajayhteistyötä on vahvistettu elokuussa aloittaneen uuden työnantajaratkaisut-tiimin kautta, joka tekee aktiivista työnantajien kontaktointia etsien työmahdollisuuksia työnhakija-asiakkaillemme. Työnantajien palvelutarpeita ja tulevaisuuden osaamistarpeita kartoitetaan kattavasti ja tämän avulla voidaan myös suunnitella lyhytkoulutuksia työnhakijoiden osaamisen kehittämiseen. Työllistämisen edistämisen tukivalikkoon on kehitetty vuodelle 2026. Espoon rekrytointituki on suunnattu erityisesti alle 30-vuotiaiden ja vieraskielisten työttömien työnhakijoiden, joilla on toisen asteen tai korkea-asteen koulutus, pidempikestoiseen työllistymiseen. Nuorten työllistymistä edistämään on suunnattu myös valtioavusteinen nuorten työllistymisaseteli.

Maahanmuuttajien osaamiskeskusmalli on osoittautunut tehokkaaksi malliksi työllistää maahanmuuttajia haastavassa työmarkkinatilanteessakin. Vuonna 2025 Espoon osaamiskeskustoiminnassa aloitti 1084 asiakasta. Samana vuonna asiakkuutensa lopetti 866 asiakasta. Heistä 35% työllistyi ja 19% siirtyi tutkintotavoitteisiin opintoihin. Digitaalisilla ratkaisuilla (mm. tekoälytulkkaus ja kielen taitotason itsearviointi, palvelutarpeen kartoitus) pyritään kehittämään palveluprosesseja ja vauhdittamaan työllistymistä. Työllisyyspalveluissa tullaan vuoden 2026 aikana hankkimaan tekoälyavusteinen matching-sovellus nuorten työllistymisen edistämiseen ja keikkatöiden saamiseen helposti.

Työllisyyspalvelujen toimintaa edistetään yhteistyössä henkilöstön kanssa. Työllisyyspalvelujen sisäiset asiantuntijaryhmät kokoavat asiantuntijoita tietyn aiheen ääreen jakamaan tietoa ja kehittämään toimintaa (mm. vieraskieliset, nuoret, työttömyysturva, omaehtoiset opinnot, asiakaskokemus). Työllisyyspalveluissa on otettu käyttöön tiedolla johtamisen vuoropuhelumalli, joka varmistaa, että organisaation jakama, tuottama ja analysoima tieto kulkee systemaattisesti kaikkien käyttöön päätöksenteon ja tavoitteiden tueksi. Malliin kuuluu eri tiimien asiantuntijoista koottu asiantuntijapooli, jota hyödynnetään palvelujen ja prosessien kehittämisessä sekä lausuntoihin vastaamisessa. Lisäksi säännöllisesti toteutettavat hiljaisen tiedon kyselyt tuovat esiin työllisyyden

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 5	26.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 38	09.02.2026
Valtuusto		23.02.2026

ilmiöitä yhteiseen tarkasteluun. Vuonna 2026 työllisyyspalveluissa jatketaan strategiatyöskentelyä, jossa mukana on koko henkilöstö. Henkilöstön työhyvinvointia mitataan säännöllisesti Pulssi-kyselyn avulla ja tuloksia ja kehittämis ehdotuksia käydään yhdessä läpi tiimeissä. Yksikön palveluja kehitetään tiimikohtaisilla kehittämispäivillä ja erilaisilla foorumeilla. Yksikössä pyritään ottamaan henkilöstöä mukaan uusien ratkaisujen miettimisessä esimerkiksi tekoälyn hyödyntämiseen liittyen.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.02.2026 § 38

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Johanna Värmälän ym. 4.12.2025 jättämään valtuustokysymykseen työllisyyspalveluissa toteutettavasta yhteistyöstä ja toiminnan kehittämisestä sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto 26.01.2026 § 5

Päätösehdotus

Esittelijä
Elinvoimajohtaja Heinaro Mervi

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto esittää kaupunginhallitukselle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Johanna Värmälän ym. 4.12.2025 jättämään valtuustokysymykseen työllisyyspalveluissa toteutettavasta yhteistyöstä ja toiminnan kehittämisestä sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

62/88

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 5	26.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 38	09.02.2026
Valtuusto		23.02.2026

Päätös

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys työllisyyspalveluissa toteutettavasta yhteistyöstä ja toiminnan kehittämisestä

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

63/88

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 21

26.01.2026
23.02.2026

Asianumero 3357/11.01.02/2025

Valtuusto 23.02.2026

14

Valtuustokysymys Nuuksion Laihalammen myrkyttämisestä ja tähän liittyvästä kaupungin tiedottamisesta

Valmistelijat / lisätiedot:
Heinonen Miina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Hannele Kerolan ym. 20.8.2025 jättämään valtuustokysymykseen Nuuksion Laihalammen myrkyttämisestä ja tähän liittyvästä kaupungin tiedottamisesta sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustokysymys

Hannele Kerola ja 26 muuta valtuutettua ovat jättäneet 20.8.2025 valtuustokysymyksen "Nuuksion Laihalammen myrkyttämisestä ja tähän liittyvästä kaupungin tiedottamisesta".

Espoon kaupunki ilmoitti lokakuussa 2024, että Nuuksion Hakjärven luonnonsuojelualueella sijaitsevasta Laihalammesta on löytynyt haitallinen vieraslaji, aurinkoahven. Lajin leviämisen estämiseksi lammelle asennettiin verkko, sillä aurinkoahven uhkasi levitä Nuuksion Pitkäjärveen ja heikentää alueen alkuperäisten lajien elinmahdollisuuksia.

Elokuussa 2025 Espoo ja Uudenmaan ELY-keskus poistivat aurinkoahvenet Laihalammesta rotenonpitoisella liuoksella. Rotenon on myrkyllistä kaloille, mutta vähemmän haitallista linnuille ja nisäkkäille. Lammen käyttö kiellettiin noin kuukaudeksi, ja alueella kehoitettiin välttämään liikkumista. Altistusoireiden ilmetessä ohjeistettiin ottamaan yhteyttä Myrkytystietokeskukseen.

Kaupunki perusteli toimenpidettä sillä, että Laihalammesta on vesiyhteys Nuuksion Pitkäjärven kautta Espoonlahteen, ja vieraslajin leviäminen olisi merkittävä uhka Espoon vesistöjen monimuotoisuudelle. Tiedottaminen rajoitettiin alueellisesti Laihalampeen.

Vastaus valtuustokysymykseen

1. Onko kaupunki ollut tietoinen, että vuoden 2024 lokakuussa Laihalampeen asennettu verkkorakennelma, jonka tarkoitus oli estää aurinkoahvenen leviäminen Nuuksion Pitkäjärveen, oli rikottu?

Kyllä oli. Verkkorakennelmaa oli painettu kasaan, mutta se on ollut paikoillaan koko ajan. Verkkoa tarkkailtiin tasaisin väliajoin etenkin syksyllä, jotta lehdet eivät tukkineet verkkoa ja siten vaikuttaisi noron virtaukseen.

2. Miksi kaupunki ryhtyi aurinkoahvenen hävittämiseen vasta 10 kuukautta sen jälkeen, kun aurinkoahvenia oli havaittu Laihalammessa?

Laihalammen torjuntaan ryhdyttiin yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa ja se suunniteltiin yhteistyössä eri viranomaisten kanssa. Asiantuntijoina torjunnassa toimivat mm. Uudenmaan ELY-keskus sekä Varsinais-Suomen ELY-keskus, joilla on kokemusta akvaattisten vieraslajien torjunnasta. Haitallisten vieraslajien poisto on EU:n vieraslajiasetuksen (EU) N:o 1143/2014 mukaista toimintaa.

CFT Legumine -kemikaaliin (myöhemmin Rotenon) päädyttiin ELY-keskuksien suosituksesta muiden vaihtoehtojen ollessa mahdottomia lammen sijainnin ja ominaisuuksien takia. Lisäksi torjunta-aineen tilaaminen ja torjunnan hankinta veivät oman aikansa. Tuotteen valmistajan mukaan Rotenon ei kestä jäätymistä, joten tuotteen toimitus oli mahdollista vasta keväällä.

Rotenonin käytössä parhaaksi ajankohdaksi osoittautui loppukesä, koska lämpimässä vedessä aine vaikuttaa ja hajoaa nopeimmin. Silloin myös kaikki kalanpoikaset ovat kuoriutuneet ja kalat ovat aktiivisia, mikä tekee torjunnasta tehokkaampaa.

Torjunnan suunnittelu tehtiin huolellisesti ja ajankohta valittiin siten, että alueella olisi mahdollisimman vähän virkistyskäyttöä, se aiheuttaisi mahdollisimman vähän haittaa luonnolle ja lammen ekologialle, Laihalammesta lähtevä kausikuiva noro olisi mahdollisimman kuiva ja ajankohta olisi sopiva torjunnan onnistumiseen.

3. Miksi kaupunki ei etukäteen selvittänyt myrkyttämisen vaikutusalueella asuvia asukkaita ja tiedottanut myrkyttämisestä laajasti ja hyvissä ajoin ennen toimenpidettä?

Viestintä suunniteltiin etukäteen yhteistyökumppanien kanssa, mutta valitettavasti siinä keskityttiin itse Laihalampeen ja sen aivan välittömään ympäristöön. Inhimillisen erehdyksen takia noron varren asukkaille viestittiin vasta torjunnan jälkeen.

4. Miksi Laihalampeen ei tehty patoa myrkyn vaikutusajaksi ja siten estetty myrkyn leviämistä puron kautta Nuuksio Pitkäjärveen?

Torjunta suunniteltiin mm. Uudenmaan ELY-keskuksen sekä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa, joilla on kokemusta vieraslajien torjunnasta. Padolle ei koettu tarvetta noron heikon virtaaman ja kuivuuden takia. Rotenon ei ole vesiliukoinen ja painui levityksen jälkeen lammen pohjaan.

5. Miten kaupunki saattoi jättää huomioimatta, että Laihalammesta on yhteys Nuuksion Pitkäjärveen, jolloin myrkky pääsi leviämään puroon ja sitä kautta Pitkäjärveen ja saattoi näin vaarantaa purovarren asukkaiden ja eläinten terveyden.

Laihalammesta lähtevä noro on kausikuiva ja torjunnan ajankohta suunniteltiin niin, ettei Laihalammesta pääse noroon haitallisia pitoisuuksia. Torjunnan ajankohtana noron virtaama oli heikko/olematon ja norosta osa oli kuivana. Haitallisia pitoisuuksia ei ole päässyt noron kautta Nuuksion Pitkäjärveen eikä torjunta-aine ole vaarantanut puron varren asukkaiden tai eläinten hyvinvointia.

6. Onko aurinkoahvenen hävittämiseksi suunnitteilla vastaavanlaisia toimenpiteitä espoolaisissa järvissä tai lammissa?

Tällä hetkellä ei ole, mutta mikäli aurinkoahvenia löydetään Espoon kaupungin omistamista lammissa tai muista vesistöistä, asia päätetään tapauskohtaisesti yhdessä Lupa- ja valvontaviraston kanssa.

Nuuksion Laihalammella tehdään tulevana kesänä koekalastuksia, jotta voidaan olla varmoja torjunnan onnistumisesta.

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

66/88

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 21

26.01.2026
23.02.2026

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.01.2026 § 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Hannele Kerolan ym. 20.8.2025 jättämään valtuustokysymykseen Nuuksion Laihalammen myrkyttämisestä ja tähän liittyvästä kaupungin tiedottamisesta sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys Miksi alueen asukkaita ei tiedotettu Laihalammen myrkyttämisestä ja estetty myrkyn leviäminen Nuuksion Pitkäjärveen? Hannele Kerola + 26 kvalt.

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

67/88

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 22

26.01.2026
23.02.2026

Asianumero 2772/11.01.00/2025

Valtuusto 23.02.2026

15

Valtuustokysymys vieraslajien torjunnasta Espoossa

Valmistelijat / lisätiedot:
Mannermaa Anne

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Karin Cederlöfin ym. 9.6.2025 tekemään valtuustokysymykseen vieraslajien torjunnasta Espoossa sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustokysymys

Valtuutettu Karin Cederlöf ja 28 muuta valtuutettua ovat jättäneet 9.6.2025 valtuustokysymyksen vieraslajien torjunnasta Espoossa seuraavasti:

”Vieraslajit ovat yksi suurimmista uhista luonnon monimuotoisuudelle. Maailmanlaajuisesti haitallisten vieraslajien arvioidaan olevan keskeisin syy kasvi- ja eläinlajien sukupuuttoihin elinympäristöjen häviämisen ohella. Suomen lajien uhanalaisuusarvioinnin perusteella haitalliset vieraslajit ovat jo vaikuttaneet 56 lajin uhanalaistumiseen tai taantumiseen. Vieraslajit leviävät ihmisen toiminnan seurauksena, ja niiden leviämisen hallinta ja torjunta ovat tärkeitä luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi.

Espoo tekee aktiivista vieraslajien torjuntatyötä. Viime vuosina käytössä on ollut Crowdsorsa-sovellus, joka on nostanut vieraslajikasvien torjunnan

suosiota espoolaisten keskuudessa. Sovelluksen kautta on mahdollista tienata rahaa vieraslajikasvien torjunnalla. Vuonna 2025 sovelluksen kautta voi torjua lupiinia ja jättipalsamia. Vieraslajien torjuntaan pitää kuitenkin panostaa nykyistä enemmän, sillä vieraslajikasvien ja -eläinten leviämistä ei ole saatu pysäytettyä Espoossa. Kurtturuusua kasvaa edelleen ympäri Espoota, vaikka lajin kasvattaminen kiellettiin jo vuonna 2022. Lupiini ja jättipalsami rehottavat ympäri kaupunkia, ja espanjansiruetanaan törmää Espoossa yhä useammin.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme seuraavat kysymykset:

1. Miten voitaisiin aktivoida yhä useampaa espoolaista mukaan vieraslajien torjuntatalkoisiin?
2. Kuinka paljon resursseja Espoo käyttää vieraslajien torjuntaan suhteessa verrokkikuntiin?
3. Maanomistajilla on lain mukaan velvoite huolehtia haitallisen vieraslajin hävittämisestä tai leviämisen estämisestä kiinteistöllään. Ohjeistaako Espoo yksityisiä maanomistajia poistamaan vieraslajikasvien esiintymiä?
4. ELY-keskus on toimivaltainen viranomainen vieraslajiasioissa. Onko ELY-keskus antanut kehotuksia Espoolle vieraslajien torjunnan laiminlyönneistä kaupungin omilla mailla?
5. Väylävirasto on vastuussa tien ja rautatien varsilla kasvavien haitallisten vieraslajien torjunnasta. Onko Väylävirasto ryhtynyt toimiin vieraslajikasvien poistamiseksi Espoossa olevilta tien varsilta?"

Vastaus valtuustokysymykseen

Espoossa oli kolme kesää käytössä Crowdsorsa-mobiilipeli, jonka avulla asukkaat ovat voineet torjua lupiinia ja jättipalsamia. Sen avulla on saatu osallistettua erityisesti nuoria ja lapsiperheitä. Peliä voi jatkossa kehittää kaupungin tarpeiden mukaan niin, että yhä useampi kuntalainen saadaan kiinnostumaan vieraslajien torjunnasta. Tämän kaltaisiin uusiin innovatiivisiin projekteihin kannattaa jatkossakin osallistua. Crowdsorsa oli kolmen vuoden pilotointihankinta, joka loppui vuonna 2025. Vastaavia tuotteita ei ole Suomessa tarjolla ja siksi on selvitetty eri hankintatapoja. Lopulta on päädytty vuodenvaihteessa siihen, ettei Crowdsoraa enää käytetä vuonna 2026 vaan hankinta kilpailutetaan tämän vuoden aikana niin, että se olisi käytössä vuonna 2027.

Kaupunki järjestää mahdollisuuksien mukaan vieraslajitalkoita eri puolilla Espoota. Yritysten ja järjestöjen kanssa on tehty yhteistyötä talkoiden järjestämisessä ja niihin kannattaa jatkossakin panostaa. Myös asukkaiden kannustaminen itsenäiseen talkootoimintaan matalalla kynnyksellä on syytä tuoda esiin kaupungin ohjeistuksissa.

Vieraslajeista ja niiden haitoista tiedottaminen Espoon verkkosivuilla, some-kanavissa ja laajemminkin mediassa lisää ihmisten tietoisuutta ja kiinnostusta asiaa kohtaan. Erilaisissa tapahtumissa kuten esim. Espoo-päivässä voidaan vieraslajit tuoda esiin.

Tiedottamisessa on hyvä korostaa vieraslajien vaikutusta arkiseen ympäristöön eli miten oma lähiluontoni muuttuu. Esimerkiksi lupiin vaikutus pölyttäviin hyönteisiin vaikuttaa välillisesti myös meidän omien marja- ja hedelmäkasvien pölytykseen heikentävästi.

Vieraslajien poistamisesta voisi tehdä 'roska päivässä' tyyppisen kulttuurin. Kävelylenkillä voisi samalla hillitä vieraslajien leviämistä, vaikka katkomalla kukintoja tai nyppimällä kasveja nuutumaan polkujen varteen.

Kaupunkitekniikan keskus pyrkii kehittämään vieraslajien torjuntaa erinäisin keinoin. Vuoden 2026 tavoitteena on saada perustettua uudelleen eri toimialojen välinen ryhmä, jossa voimme kannustaa kaikkia torjumaan omalla työkentällään vieraslajeja. Samalla voimme välittää kaikille yhtenäistä tietoa erilaisista torjuntatavoista ja miten asukkaat voidaan ottaa mukaan tähän tärkeään työhön.

Kunnossapito käyttää vuosittain rahaa vieraslajikasvien torjuntaan noin 30 000 euroa, lisäksi se tekee torjuntaa itse muiden töiden ohessa. Oman työn kustannuksia ei ole seurattu erikseen vaan se on osa normaalia viheralueiden kunnossapitoa. Rakentamisen ja perusparantamisten yhteydessä myös poistetaan vieraslajeja, mutta näiden kustannuksia ei ole seurattu erikseen.

Henkilöstöresurssit ovat Espoossa vieraslajikoordinaattori ja kesällä 2025 kaksi harjoittelijaa, joiden tehtävänä on vieraslajien torjunta. Torjunnoissa priorisoidaan haitallisiksi säädettyjä vieraslajeja ja niitä pyritään torjumaan ensisijaisesti paikoissa, joissa niistä voi olla eniten haittaa luonnonmonimuotoisuudella, esim. luonnonsuojelualueilla ja muilla arvokkailla luontokohteilla, sekä niiden läheisyydessä. Näissä noudatetaan haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmien suosituksia. Lisäksi kunnossapidossa tehdään torjuntatöitä ja kartoitusta usean henkilön työpanoksella.

Helsinki ei kommentoinut vuoden 2025 vieraslajibudjettia, mutta aikaisempien tietojen perusteella voi arvioida, että luku on vähintään 100 000 euroa per vuosi. Turussa vastaava luku noin 70 000 euroa. Tampereella käytetään rahaa huomattavasti enemmän, noin 175 000 euroa. Vantaan budjetista emme saaneet tietoa.

Erillistä ohjeistusta yksityisille maanomistajille ei ole, mutta kaupungin sivuilla kerrotaan yleisimmistä vieraslajeista ja niiden torjunnasta sekä maanomistajan velvollisuuksista niihin liittyen. Ympäristönsuojelu järjestää

erilaisia tapahtumia yksityisille maanomistajille. Neuvontaa ja ohjeita saa myös palautepalvelun kautta.

Jos kaupungin maalla vieraslajien torjuntatyön yhteydessä tulee esiin haitallisen vieraslajin esiintymä yksityisellä maa-alueella, siitä informoidaan maanomistajaa.

ELY-keskus ei ole antanut kehotuksia Espoolle vieraslajien torjunnan laiminlyönneistä kaupungin omilla mailla. Väyläviraston toimista poistaa vieraslajeja ei tietoa.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.01.2026 § 22

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Karin Cederlöfin ym. 9.6.2025 tekemään valtuustokysymykseen vieraslajien torjunnasta Espoossa sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

71/88

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 22

26.01.2026
23.02.2026

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys vieraslajien torjunnasta Espoossa

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 6
§ 40

26.01.2026
09.02.2026
23.02.2026

Asianumero 4006/14.07.00/2025

Valtuusto 23.02.2026

16

Valtuustoaloite helppokäyttöisestä mobiilisovelluksesta keikkatöihin

Valmistelijat / lisätiedot:
Latonen Minna
Rantanen Eveliina
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Pia Kauman ym. 20.10.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen nuorten käyttöön tarkoitetusta keikkatyön mobiilisovelluksesta sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustoaloite

Pia Kauma ja 38 muuta valtuutettua ovat tehneet 20.10.2025 valtuustoaloitteen nuorten käyttöön tarkoitetusta keikkatyön mobiilisovelluksesta. Valtuustoaloitteessa esitetään, että Espoon kaupunki selvittää helppokäyttöisen mobiilisovelluksen kehittämistä keikkatyön ja lyhytaikaisten työsuhteiden välitykseen. Sovellus vastaisi nuorten työttömien tarpeisiin tarjoamalla matalan kynnyksen mahdollisuuksia työkokemuksen ja onnistumisten kartuttamiseen. Tavoitteena on yhdistää keikkatyön kysyntä ja tarjonta tehokkaammin tuomalla työpaikkatieto sinne, missä nuoret jo ovat. Sovelluksen toteutusta ehdotetaan tehtäväksi kaupungin, valtion ja/tai muiden kuntien yhteistyönä.

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 6	26.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 40	09.02.2026
Valtuusto		23.02.2026

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Tiivistelmä

- Espoon kaupungilla on ollut käytössä 2022 – 2025 keikkatyöpankki-palvelualusta, joka on tarjonnut lyhytaikaisia työmahdollisuuksia espoolaisille nuorille ja tukenut heidän ensimmäisiä työkokemuksiaan, työelämätaitojen kehittämistä ja ansioluettelon kartuttamista.
- Uudenmaan liitolle yhteistyössä Espoon kaupungin kanssa on myönnetty valtionrahoitusta mobiilisovelluksen kehittämiseen nuorten työllistymiseen edistämiseen.
- Uusi mobiilisovellus tullaan kilpailuttamaan työllisyyspalvelujen toimesta vuoden 2026 aikana. Tavoitteena on, että sovelluksen käyttö aloitettaisiin vielä vuoden 2026 aikana.
- Tämän sovelluksen hankinta, kehittäminen ja käyttöönotto on osa Nuorten työllistymisen edistämisen ohjelmakokonaisuutta.

Espoon kaupunki jakaa valtuustoaloitteessa esitetyn huolen nuorten työttömyyden kasvusta. Erityisesti alle 30-vuotiaiden työttömyys on haaste, johon kaupunki on jo vastannut useilla toimenpiteillä. Yksi keskeinen väline on ollut keikkatyöpankki, joka on ollut käytössä Espoon kaupungilla jo 4 vuoden ajan.

Keikkatyöpankki on digitaalinen palvelualusta, jonka kautta kaupungin toimialat, järjestöt ja seurat ovat voineet tarjota lyhytaikaisia keikkatöitä espoolaisille nuorille. Palvelu on ollut erityisen tärkeä niille nuorille, joilla ei ole vielä peruskoulun jälkeistä koulutusta tai työkokemusta. Keikkatyöpankin kautta nuoret ovat saaneet mahdollisuuden ensimmäisiin työkokemuksiin, kehittäneet työelämätaitojaan ja kartuttaneet ansioluetteloaan. Palvelu on ollut aktiivisessa käytössä nuorten, kaupungin toimialojen sekä seurojen keskuudessa, ja se on osoittautunut toimivaksi keinoksi nuorten työllistymisen tukemisessa. Sopimuskaudella 2022–2025 12.8.2025 mennessä 920 nuorta on saanut yhteensä noin 2500 työkokemusta. Rahoituksesta on vastannut Espoon kaupungin Työllisyyspalvelut ja koordinoinnista Nuorisopalvelut.

Nykyinen keikkatyöpankin sopimuskausi on päättynyt joulukuussa 2025. Uudenmaan liitolle yhteistyössä Espoon kaupungin kanssa on myönnetty valtionrahoitusta mobiilisovelluksen kehittämiseen nuorten työllistymiseen edistämiseen. Jatkossa tavoitteena on varmistaa, että sovellus vastaa entistä paremmin nuorten tarpeisiin ja on helppokäyttöinen sekä työn tarjoajille että hakijoille. Uuden sovelluksen myötä keikkatöiden tarjoamista on tarkoitus laajentaa yrityskenttään ja tavoittaa laajemmin työnantajia, joilla on tarjolla keikkaluonteista yötä. Sovelluksen markkinointi tullaan

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 6	26.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 40	09.02.2026
Valtuusto		23.02.2026

kytkemään osaksi kaupungin työllisyyspalveluja ja yhteistyöverkostoja, jotta saavutetaan parempi kattavuus ja vaikuttavuus. Mobiilisovelluksen rahoitus tulee valtiolta Uudenmaan liiton kautta ja sovelluksen hankinnasta ja koordinoinnista vastaa Espoon kaupungin Työllisyyspalvelut. Uusi sovellus tullaan kilpailuttamaan työllisyyspalvelujen toimesta vuoden 2026 aikana. Tavoitteena on, että sovelluksen käyttö aloitettaisiin vielä vuoden 2026 aikana.

Tämän sovelluksen hankinta, kehittäminen ja käyttöönotto on osa Nuorten työllistymisen edistämisen ohjelmakokonaisuutta. Sovellusta voivat hyödyntää alueen nuoret saadakseen työkokemusta ja päästääkseen kiinni työelämään.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.02.2026 § 40

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Pia Kauman ym. 20.10.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen nuorten käyttöön tarkoitetusta keikkatyön mobiilisovelluksesta sekä toteaa aloitteen loppuun käsittelyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto 26.01.2026 § 6

Päätösehdotus

Esittelijä
Elinvoimajohtaja Heinaro Mervi

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto esittää kaupunginhallitukselle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Pia Kauman ym. 20.10.2025 jättämään

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 6	26.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 40	09.02.2026
Valtuusto		23.02.2026

valtuustoaloitteeseen nuorten käyttöön tarkoitettua keikkatyön mobiilisovelluksesta sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite keikkatyön ja lyhytaikaisten työsuhteiden välitykseen tarkoitetun mobiilisovelluksen kehittäminen

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

76/88

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 23

26.01.2026
23.02.2026

Asianumero 4007/10.03.01/2025

Valtuusto 23.02.2026

17

Valtuustoaloite koirapuistojen muuttamiseksi savuttomiksi

Valmistelijat / lisätiedot:
Virtanen Timo

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Arja Juvosen ym. 20.10.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen koirapuistojen muuttamiseksi savuttomiksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustoaloite

Valtuutettu Arja Juvonen ja 28 muuta valtuutettua ovat jättäneet 20.10.2025 valtuustoaloitteen, jossa ehdotetaan, että Espoon koirapuistot muutetaan savuttomiksi:

"Koirapuistot ovat tärkeitä ulkoilualueita, joissa oleskelee päivittäin suuri määrä ihmisiä ja eläimiä. Ne toimivat tärkeinä yhteisöllisinä kohtaamispaikkoina ja osana Espoon kaupunkiluontoa. Tupakointi näillä alueilla aiheuttaa useita ongelmia. Suurimpana se, että luonnossa hajoamattomat tupakantumpit päätyvät usein maahan, josta niiden sisältämät muovit, raskasmetallit ja muut haitalliset aineet päätyvät maaperään. Koirapuistoissa on myös kasvanut riski siihen, että puistossa ulkoilevat koirat päätyvät syömään tumppeja, mikä voi aiheuttaa eläimille vakavia terveyshaittoja. Samaa ongelmaa aiheuttavat myös nikotiinipussit, joita löytyy yhä enemmän maastosta.

Tupakansavu myös heikentää puistojen viihtyisyyttä ja altistaa muut kävijät passiiviselle tupakoinnille. Monet koirapuistojen käyttäjät ovat siellä pitkiä aikoja, ja usein puistoon tullaan myös lasten kanssa. Koirapuistot ovatkin siten verrattavissa muihin kaupungin julkisiin ulkoalueisiin, joilla tupakointi on jo kielletty.

Espoon kaupunki on jo pitkään edistänyt savuttomuutta ja ympäristön yleistä siisteyttä, ja seuraava luonteva askel olisikin laajentaa tupakointikieltoa koskemaan myös kaupungin ylläpitämiä koirapuistoja.

Lisäksi savuttomuus tukee Espoon kaupungin strategisia tavoitteita terveyden edistämisestä ja ympäristön hyvinvoinnista. Espoo on julistautunut savuttomaksi kaupungiksi jo vuonna 2010, tavoitteenaan turvata lapsille ja nuorille savuton ympäristö. Tupakointikiellon laajentaminen koirapuistoihin olisikin sekä linjassa Espoon kestävän kehityksen ja savuttomuustavoitteiden kanssa että viestisi kaupungin sitoutumisesta puhtaampaan ja turvallisempaan ympäristöön.

Me allekirjoittaneet ehdotamme, että Espoo laajentaa tupakointikieltoa koskemaan kaikkia kaupungin ylläpitämiä koirapuistoja. Koirapuistojen sisäänkäynteihin sijoitetaan asianmukaiset tupakointikieltoa osoittavat opasteet tupakkalain mukaisesti. Tällä edistetään savutonta ja siistiä kaupunkia sekä lisätään kaikkien espoolaisten koirapuistokävijöiden hyvinvointia.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Espoossa on otettu käyttöön Savuton Espoo -ohjelma vuoden 2010 alusta lukien. Ohjelman päämääränä on, että espoolaiset lapset ja nuoret voivat kasvaa savuttomassa ympäristössä. Tavoitteena on saada Espoon kaupungista savuton työpaikka, tukea lasten ja nuorten tupakoimattomuutta sekä saada espoolaiset vähentämään tupakointia. Ohjelman mukaan tupakointi on kielletty kunnan omistamissa ja hallinnoimissa sisätiloissa. Samoin tupakointi on kielletty päiväkotien, oppilaitosten ja nuorten harrastetiloissa ja niiden yhteydessä olevilla pihilla ja ulkoalueilla eikä sinne ole järjestetty tupakointipaikkoja. Ohjelmassa ei oteta kantaa esim. puistoissa tapahtuvaan tupakointiin.

Tupakkalaissa (549/2016) määritellään tiloja tai tilanteita, joissa tupakointi on kielletty. Mm. yleisillä leikkikentillä tai yleisellä uimarannalla toukokuun alusta syyskuun loppuun tupakointi on lain mukaan kielletty. Niillä alueilla ja tilanteissa, joissa tupakointi on lain mukaan kielletty, voidaan kiellon rikkoja tietyin edellytyksin poistaa paikalta ja hänelle voidaan määrätä rangaistus. Puistot, esim. koirapuistot, eivät kuulu tupakkalain mukaisiin kieltoalueisiin.

Kunta voi kuitenkin määrätä yleisen alueen tupakkalain mukaisesti savuttomaksi, jos siellä järjestetään yleisötilaisuus tms.

Espoossa on kaikkiaan 26 koirapuistoa. Koirapuistoverkostoa kehitetään määräajoin päivitettävän koira-aitausohjelman mukaisesti. Nyt voimassa oleva koira-aitausohjelma vuosille 2023–2033 on hyväksytty teknisessä lautakunnassa 22.11.2023. Ohjelman mukaan koira-aitauksessa tulee noudattaa koira-aitauksen käyttäytymissääntöjä, jotka löytyvät koira-aitauksen porttiin tai aitaan kiinnitettynä sekä Espoon kaupungin verkkosivuilta. Säännöt ovat yhtenäiset Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien kanssa. Sääntöjen mukaan koirapuistossa ei ole sopivaa olla päihtyneenä tai tupakoida. Sääntöjen puitteissa on jo nyt mahdollista pyytää olla tupakoimatta aitauksessa, jos se häiritsee muita ulkoilijoita.

Koirapuistojen tupakointikielto on luonteeltaan suositus, ei varsinaisesti tupakkalain mukainen kielto. Tilanne olisi sama, jos koirapuistoihin asetettaisiin valtuustoaloitteessa ehdotettu uusi tupakointikieltokyltti. Uusien tupakointikieltokylttien hankkiminen ja asentaminen maksaisi arviolta joitakin kymmeniä tuhansia euroja.

Kaupunginhallitus toteaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen, että Espoon koirapuistojen tupakointikieltojärjestelyt ovat nykyisellään riittävät, eikä uusien, erillisten tupakointikieltokylttien asettamiselle ole tarvetta. Tupakointikiellosta informoinnin kehittämistä voidaan kuitenkin tarkastella, kun koirapuisto-ohjelmaa seuraavan kerran päivitetään.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.01.2026 § 23

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Arja Juvosen ym. 20.10.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen koirapuistojen muuttamiseksi savuttomiksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

79/88

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 23

26.01.2026
23.02.2026

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite koirapuistojen saattamiseksi savuttomiksi

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

80/88

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 24

26.01.2026
23.02.2026

Asianumero 4369/08.01.00/2025

Valtuusto 23.02.2026

18

Valtuustoaloite bussilinjojen luotettavuuden ja nopeuden parantamisesta HSL:n taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi

Valmistelijat / lisätiedot:
Kuronen Pauliina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Peppi Seppälän ym. 17.11.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen bussilinjojen luotettavuuden ja nopeuden parantamisesta HSL:n taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustoaloite

Peppi Seppälä ja 28 valtuutettua ovat 17.11.2025 tehneet valtuustoaloitteen bussilinjojen luotettavuuden ja nopeuden parantamisesta HSL:n taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Valtuustoaloitteessa on todettu seuraavaa:

Bussilinjojen nopeus on suoraan suhteessa niiden kustannuksiin, sillä mitä vähemmän hidasteita bussi kohtaa linjalla sitä vähemmän busseja tarvitaan saman operointitason ylläpitämiseen. Hidasteiden poisto loisi säästöjä HSL:lle ja helpottaisi taloudellisten tavoitteiden saavuttamista, vähentäen tarvetta korottaa lippujen hintoja. Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupunki aloittaa yhteistyössä HSL:n kanssa bussilinjojen luotettavuuden ja nopeuden parantamisen selvittämisen aloittaen

runkobusseista. Toimenpiteenä ehdotetaan ensi sijassa liikennevaloetuuksia. Joukkoliikenteen nopeuttamisella saavutettaisiin aloitteen mukaan säästöjä HSL:lle ja tätä kautta helpotettaisiin taloudellisten tavoitteiden saavuttamista. Lisäksi toimenpiteillä toivotaan luotettavuuden parantamista ja bussien ketjuuntumisen estämistä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Joukkoliikenteen nopeuttaminen on tärkeää kaupungin toimivalle joukkoliikennejärjestelmälle sekä HSL:n kustannustehokkaalle liikennöinnille. Kuten valtuustoaloitteessakin nostetaan esille, voi kaupunki edistää asiaa erityisesti liikennevaloliittymien optimoimisella. Espoo tekee jatkuvaa yhteistyötä HSL:n kanssa myös tähän aiheeseen liittyen. Espoossa on yhteensä noin 259 liikennevaloliittymää. Niitä ohjataan kolmen eri järjestelmän kautta. Joukkoliikenne-etuus on tällä hetkellä toiminnassa 53 valoliittymässä. Lisäksi pikaraitiotiellä on omat voimakkaimmat ns. pakkoetuedet koko linjalla. Etuusjärjestely ei ole uusi asia, vaan sitä on lisätty kaupungissa systemaattisesti Länsimetron liikennöinnin alkamisesta asti. Jo tätä ennen valoetuksia on ollut ns. bussijokerilla, joka edelsi pikaraitiotietä 15. Kaupungilla on käynnissä projekti, jossa vanhin ohjausjärjestelmä ollaan uusimassa. Samassa yhteydessä päivittyy ohjauskojeet yhteensä 48 liittymässä. Uuden järjestelmän myötä valoetuksia on mahdollista ohjelmoida periaatteessa kaikkiin liittymiin, kaikista liittymistä ei tosin kulje edes joukkoliikennelinjoja.

Joukkoliikenne-etuus on monimutkainen liikennevalojen erityistoiminto, joka vaikuttaa merkittävästi koko liittymän valo-ohjaukseen. Joukkoliikennejärjestelyt suunnitellaan liittymäjärjestelyiden ja liikennevalojen ajoitusten suunnittelun yhteydessä siten, että joukkoliikenteen viivytykset pyritään minimoimaan mutta kuitenkin siten, etteivät muulle liikenteelle aiheutuvat haitat muodostu kohtuuttomiksi. Mikäli joukkoliikenteellä on yksi selkeä pääsuunta, se voidaan saada toimimaan hyödyllisesti eri tekniikoilla. Haasteita tuo liikenneympäristö, jossa samaan liittymään tulee busseja monesta eri suunnasta. Tällöin yhden suunnan etuudella on haittaa toisen suunnan joukkoliikenteelle. Joukkoliikenteen pääsuunnat priorisoidaan valoetuksilla.

Toisinaan busseja ketjuuntuu. Ilmiö on melko yleinenkin lyhyillä vuoroväleillä. Tämä johtuu pääosin siitä, että pysäkillä olevat matkustajat nousevat ensimmäiseen bussiin, joka hidastuu joutuessaan pysähtymään toisinaan jopa jokaisella pysäkillä. Takana tulevalle bussille ei välttämättä enää ole nousijoita, jolloin se pääsee ajamaan pysäkkien ohi pysähtymättä. Pidemmällä linjoilla tämä ero matka-ajassa alkaa kuroutua kiinni ja linjan loppupäässä bussit alkavat saapua pysäkillä lähes samaan aikaan. Joukkoliikenne-etuus on kytketty bussien aikatauluihin. Etuajassa olevat bussit eivät saa enää etuutta, jolla pyritään tasoittamaan ilmiötä.

Etuuksia toteutetaan yhteistyössä HSL:n kanssa selvitettyihin kohteisiin, joista saadaan paras mahdollinen hyöty. HSL:llä on uusi työkalu, jolla se voi seurata bussien viiveitä matka-ajoissa. Mikäli seurannassa havaitaan kriittisiä liittymiä, niihin pyritään löytämään ratkaisu, jolla viiveet saadaan vähenemään. Kaupunki on myös uusien kojevaihtojen yhteydessä teettämässä itse selvitystä runkolinjan 200 liikennevaloetuuksien toiminnasta. Selvityksessä on dokumentoitu tähän mennessä lähtötilanne ennen kojeasennuksien ja ohjelmointien toteutusta. Jälkeen tilanne saadaan tämän vuoden aikana, kun asennukset on saatu loppuun ja etuudet toimintaan. Yleisesti ottaen HSL:n näkemyksen mukaan Espoossa on liikennevalojen osalta hyvä tilanne runkolinjojen suhteen, mutta jatkuvalla yhteistyöllä tilannetta parannetaan aina, kun siihen on tarvetta. Suurempi haaste joukkoliikenteen matka-ajoille ja luotettavuudelle ovat työmaat ja niiden aiheuttamat viiveet. Myös tämä on kaupungilla tunnistettu haaste ja sitä pyritään ratkomaan työmaiden liikennejärjestelyissä.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.01.2026 § 24

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Peppi Seppälän ym. 17.11.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen bussilinjojen luotettavuuden ja nopeuden parantamisesta HSL:n taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

83/88

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 24

26.01.2026
23.02.2026

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite kaupunki aloittaa yhteistyössä HSL:n kanssa bussilinjojen luotettavuuden ja nopeuden parantamisen selvittämisen aloittaen runkobusseista, Peppi Seppälä + 19 kvalt

Tiedoksi

Valtuusto 23.02.2026

19

Valtuustoaloite Mäkkylän Komendantinmäen linnoitusten historian tuomisesta näkyväksi opastein

Valmistelijat / lisätiedot:
Ihalainen Leena
Sorvali Eetu
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mikko Laakson ym. 17.10.2025 tekemään valtuustoaloitteeseen Mäkkylän Komendantinmäen linnoitusten historian tuomisesta näkyväksi ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustoaloite

Mikko Laakso sekä 43 muuta valtuutettua ovat 17.10.2025 jättäneet valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Espoon kaupunki selvittää Mäkkylän Komendantinmäen linnoitusalueen kulttuurihistorialliset arvot ja laatii suunnitelman opasteille, kylteille ja digitaalisille kanaville.

Espoossa Mäkkylän Komendantinmäen alueella sijaitsee ensimmäisen maailmansodan aikainen linnoitus, joka on osa niin sanottuja Helsingin linnoituksia. Alue kuuluu kansallisesti merkittävään kulttuurihistorialliseen kokonaisuuteen, jota rakennettiin ensimmäisen maailmansodan aikaan osana Pietarin puolustusjärjestelmää. Komendantinmäellä on edelleen nähtävissä useita taistelu- ja yhdyshautoja, kallioon louhittuja varastoluolia sekä betonirakenteisia suojahuoneita. Mäelle johtaa aikakaudelle

tyypillinen mukulakivitie, joka on säilynyt poikkeuksellisen hyvin. Alueen historiallinen arvo on huomattava, mutta sen dokumentointi ja näkyväksi tekeminen paikan päällä on tällä hetkellä puutteellista. Historiallinen konteksti jää vierailijoille epäselväksi. Vaikka alueen historia näkyy esimerkiksi paikannimistössä, kuten Komendantinmäessä ja sen ympäristön kaduissa, itse alueella ei ole informatiivisia opasteita tai selkeitä viitteitä sen historialliseen merkitykseen. Tämä heikentää mahdollisuuksia hyödyntää aluetta kulttuuri- ja kotiseutukasvatuksessa, matkailussa ja asukkaiden paikallisidentiteetin vahvistamisessa. Me allekirjoittaneet valtuutetut ehdotamme, että: Espoon kaupunki selvittää ja tuo esille kulttuurihistorialliset arvot ja laatii suunnitelman niiden esiin tuomiseksi opasteiden, kylttien ja mahdollisesti digitaalisten kanavien avulla. Tavoitteena on, että tämä Espoon historian merkittävä ja osin unohdettu osa tehdään ymmärrettäväksi ja saavutettavaksi nykyisille ja tuleville sukupolville. Tämä helpottaisi myös koululuokkien vierailua paikallisissa ja historiallisissa kohteissa.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Vastaus on valmisteltu yhteistyössä kaupunginmuseon ja kaupunkitekniikan keskuksen kesken.

Komendantinmäellä on useita ensimmäisen maailmansodan aikaisia linnoitteita

Komendantinmäellä on viisi ensimmäisen maailmansodan aikaista linnoitekohdetta: Tukikohta XXVIII:13 (Mäkkylä), Tukikohta XXVIII:18b (Mäkkylä), Tukikohta XXVIII:19 (Mäkkylä), Tukikohta XXVIII:20 (Mäkkylä) sekä Tukikohta XXVIII:tie (Mäkkylä). Näistä kolme ensimmäistä sisältää taistelu- ja yhdysautoja sekä tuliasemia, Tukikohta XXVIII:20 (Mäkkylä) on luola, ja Tukikohta XXVIII:tie (Mäkkylä) koostuu kivetyistä tykkiteistä. Kaikki kohteet ovat suojeltuja muinaismuistolain (295/1963) 1§:n nojalla.

Alueen ulkoilureitin ja opastuksen kehittäminen on jo käynnissä

Kaupunkitekniikan keskuksella on suunnitelmissa Vahtirinne–Sotaleskensisilta-ulkoilureitin kehittäminen, joihin liittyy erityisesti kohde Tukikohta XXVIII:tie (Mäkkylä), mutta myös Tukikohta XXVIII:18b (Mäkkylä) sekä Tukikohta XXVIII:19 (Mäkkylä). Kaupunginmuseo on ollut suunnittelussa tiiviisti mukana. Alustavissa neuvotteluissa ulkoilureittejä Komendantinmäellä parannettaisiin lähinnä valaistusta ja opastusta lisäämällä. Suojellulle tykkitielle ei museon kannan mukaan voi tehdä merkittäviä muutoksia, eikä tykkitien pinta mahdollista esimerkiksi talvikunnossapitoa.

Parannetulle ulkoilureitille on myös suunnitteilla opastusta, johon sisältyisi varsinaisen kulunohjauksen lisäksi myös infokyltti alueen historiallisista arvoista. Reittisuunnitteluun on alustavasti ajateltu kuuluvan yksi tai kaksi

infokylttiä. Ulkoilureitin kehittämisen aikataulusta ja rahoituksesta vastaa Kaupunkitekniikan keskus.

Yleisesti voidaan myös mainita, että kaupunginmuseolla on suunnitelmissa infokylttien tuottaminen Espoon valtakunnallisesti arvokkaille arkeologisille kohteille (VARK), joita on Espoossa 12. Nämä kohteet on määritelty Museoviraston vetämässä hankkeessa vuosien 2018 ja 2024 välillä.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.02.2026 § 43

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mikko Laakson ym. 17.10.2025 tekemään valtuustoaloitteeseen Mäkkylän Komendantinmäen linnoitusten historian tuomisesta näkyväksi ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

87/88

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 43

09.02.2026
23.02.2026

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite Mäkkylän Komendantinmäen linnoitusten historian tuomisesta näkyväksi opastein

Tiedoksi

20

Kokouksessa jätetyt aloitteet ja kysymykset

Selostus

Hallintosäännön I osan 1 luvun 7 §:n mukaisina aloitteina on jätetty seuraava aloite / seuraavat aloitteet:

Päätösehdotus

Valtuusto:
Valtuusto lähettää aloitteen / aloitteet kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.